

PREPIH

09 OD JAVNOSTI ODVIŠEN ČASOPIS
92 20. MAJ 1992, CENA 70 SLT

POZNAMO
SVOJE
POSLANCE?

DREJČEK IN SEMAFOR

V tretjem štuku bele hiše
na semafor je tam razgled,
bledi mož sedi in piše,
obraz mu mrk je, srep pogled.

Semafor mu rdeče kaže,
koleba, tuhta, bi - ne bi,
če rumena se ne zlaže,
zelena mu ukrep skoti:

Bodi tiho, šefa slušaj,
delaj pridno in ne pij,
nič postrani ne poskušaj,
neumnosti si 'z glave zbij...

Semafor pa dalje sveti,
krmiljen prek veliko žic,
urno si slede dekreti,
kričavi piše jih možic.

-iv-

SREČNA TRI, NESREČNA ŠTIRI

Lahko bi kar naravnost zapisali: tri je čudežna številka. Številko tri časti religija; spomnimo se tiste znane troedinosti - Bog oče, Bog sin in Sveti duh. Tudi marksizem, ki se ga danes vsi otrešajo kot garjavega psa, si je polastil trojke in jo speljal v formulo: teza - antiteza - sinteza. Da ne omenjamo ljudskega izročila in pravljичnega sveta. Le kdo ni prebiral zgodbic o treh sestrah, treh prašičkih in tudi pri izreku "v tretje gre rado" se nato obeta preobrat, torej sreča.

Tudi Koroški je bila usojena srečna številka tri. Imamo namreč tri lepe doline - Mislinjsko, Dravsko in Mežiško - hkrati pa nas je doletela tudi kazen, da so te doline razdeljene med štiri občine. Štiri je številka, ki je v življenju povsem nepomembna, rekli bi celo, da prinaša nesrečo. Tudi Bog bi bil bolj previden, če bi v drugo ustvarjal svet, zato previdnost čaka tudi snovalce nove lokalne samouprave. Na število občin torej velja gledati tudi z numerološkega vidika, in vsaj za Koroško bi ob tej odločitvi kazalo pogledati v zvezde ali pratiko.

Nikoli in nikdar pa Koroško razdeliti na štiri občine!

-ek-

PRAZNIKI KOROŠKIH OBČIN

Nekoč ...

... in danes.

POZDRAVLJENA KOROŠKA, kjerkoli si že!

Letošnji majski mesec je spet "ta pravi". Drevje in sadovnjaki so v prekrasnem cvetenju, rastline se je razbohotilo v rasti in po nekaj letih ponovno doživljamo oprasovanje visokih smrek izpod obronkov Pohorja in Uršlje gore! Tudi v ljudeh je nekaj "drugega". Bližji smo si, bolj kot si mislimo, še novo vlado smo uspeli dobiti v zelo karkem času. Ni vrag si mislim, da se nam ne bo začelo boljše življenje ... Pa vendar, v dnevih smo in nočeh, ko nas spremljajo že kar moraste sanje, ko se nam pojavljajo slike požganih mest in vasi iz sosednjih dežel Bosne in Hercegovine in Hrvaške. Vojna je. So pobiti ljudje. So mrtvi ljudje, ki so bili postreljeni in zaklani na najbolj krut in zverinski način.

So pa tudi ljudje v kolonah in skupinah, ki so v begu in ne vedo kod in kam. Na Koroško so prišli in še prihajajo. Nemočni in lačni. Žalostni in zagrenjeni nosijo v sebi spoznanje, da je vsega konec, da so izgubili domove in da izgubljajo tudi svojo domovino ...

Mi pa že razmišljamo o letošnjem dopustu, vračamo se v preteklost, ko smo se lahko potikali neomejeno po Jadranski obali vse tja do Lastova.

DUBROVNIK

Eh, to staro veličastno mesto, ki je zdaj obkoljeno s četniško - črnogorsko soldatesko. Kako lepo in prijazno mesto je bilo. Še s slikarjem Jožetom Tisnikarjem sva se razgledovala po njem. Bil je čudovit dopust, Jožetova žena Mica večkrat omenja, da je bil to njen najlepši čas na morju. V Babinem kuku je bil zagotovljen turističen komfort, ki te osreči vsaj enkrat na leto, ali pa le nekajkrat v življenju. V Dubrovniku sva z Jožetom osebno spoznala tudi odličnega grafika Dimitrija Popoviča, Mica je nekaj omenjala, da v tem mestu živi njena najbolj priljubljena pevka Tereza. Žena Martina pa se je navduševala nad pohajkovanjem po starem delu mesta. Ni mogla mimo majhnih trgovinic, za katere sem bil mnenja, da so specializirane za "odiranje" turistov. Pa kaj bi našteval, še o marsičem bi lahko zapisal, da bi bilo vredno omembe in spomina, če bi bil drugačen, bolj prijazen čas.

MOSTAR

Mesto starodavnih sanj, mesto kamna in vročega sonca. Mesto Turškega mostu in zelene Neretve. O, kaj vse bi lahko povedal! Najbolj mi je blizu Stara - čaršija, ki je zares nekaj čisto posebnega, mislim, da še vedno živi s pridihom starih časov, časov pred Aleksom Šantičem in po njem. Takrat, ko sem ga prvič obiskal sem doživel prijetno stvar, postrežen sem bil namreč s pravo

turško kavo tako, da so mi ob skodelo pristavili kocke sladkorja in mi svetovali naj jih lepo namakam v kavo. Ej, kakšne navade! Prijetno mi je bilo in ko sem zapuščal to mesto, sem si dejal, v Mostar se bom še vrnil... Zdaj pa dan za dnem gledam v TV zaslon in obupujem nad slikami, ki mi prikazujejo rušenje in bombardiranje mesta, ki mi prikazujejo ubite domačine in ki me spominjajo na najstrahotnejše čase vojn iz preteklosti.

SARAJEVO

Sarajevo iz osrčja Bosne in Hercegovine. Mesto v Ruševinah in mesto grozovitosti vojne vihre. Kako se zgodovina ponavlja, kdo bi mislil? Ko sem se prvič zadrževal v Sarajevu, so mi osebno pokazali Principov most, da bi se lahko razpredale legende in junaštva mladih Bosancev in še kaj več! Nič me ni motilo. Avstro - Ogrska ni imela kaj iskati v Bosni. Ljudje, no to pa je že nekaj drugega. Meni so bili zanimivi Muslimani in Srbi in Hrvati in Črnogorci. Preplet različnih narodov, različnih ver in različnih družinskih navad, se mi je zdel enkrat. Tega pri nas v Sloveniji ni in zato so mi "južna" mesta toliko bolj zanimiva. Posedanja po Baš - čaršiji so mi odpirala oči za prihodnji čas, meni pa so zašle v preteklost. Zato sem moral na večerjo v Morića - han, da bi izvedel, kako je bilo stoletje nazaj, ko še ni bilo vlakov in avtobusov, pa so konji pomenili veliko več kot danes. Konji pa so tudi obsesija znamenitega Sarajevčana, slikarja Mersada Berberja. Ta še danes, v najhujšem vojnem času vstraja v svojem Sarajevu, in slika! Skoraj zagotovo so še v mestu tudi ljudje, ki pišejo in beležijo dogajanja, ki bodo morala biti za opomin naslednjim rodovom.

Tudi za Slovenijo velja, da bo čez nekaj dni potrebno pošteno obeležiti prvo obletnico zaključka vojne, ki je odbrzela mimo nas, na srečo, zelo hitro in z veliko manj katastrofe, kot se to dogaja pri sosedih.

Korošci, kjerkoli ste že, ne dopustite, da bi zbledel spomin na junaštvo mladih, ki so zaustavili okupatorja na naših mejnih prehodih v preteklem letu.

Niko R. Kolar

POPRAVEK

Kar je bilo 25 let prav, ne more biti zdaj narobe, si je mislil tiskarski škrt in je v uvodniku 8. št. Prepiha napisal zakon o samoupravljanju (napačno), namesto zakon o soupravljanju (pravilno).

Urednik

IZ VSEBINE

**Korošci ne
poznamo svojih
poslancev**

str. 4-5

**Begunci, da,
ljudje**

str. 6-7

**Odprta vrata
Slovenj Gradca**

str. 10-11

**Knjiga o Mežiški
dolini**

str. 20-21

**Šport: Evropsko
prvenstvo na
vidiku**

str. 26-27

Na naslovni strani:

**Ervin Kokošinek, poslanec v
zboru občin**

Foto: Albin Kac

Prepихova anketa: ali poznamo

Kaj koroškemu življu pomenijo imena: Dr. Drago Plešivčnik, Jože Kramer, Albin Kac, Ervin Kokošinek, Alojz Grabner, Ludvik Kotnik, Jože Studenčnik in Ivan Dretnik. Kajpak je vsak poznan v svoji sredini in delovnem okolju, za Prepих pa je tokrat bilo zanimivo vprašanje: koliko občani poznajo svoje republiške poslance, kajti prej omenjeni možje (pravilno ste opazili: Korošci v republiškem parlamentu nimamo ženske predstavnice, na kar bi veljalo paziti ob prihodnjih volitvah) so tudi republiški poslanci.

Le kdo v Sloveniji ne pozna kranjskega Grosa, ki mnogokrat s svojimi maloumnimi nastopi že dolgočasi, ne pa zabava. Torej smo lahko po tej plati veseli, da naši poslanci v parlamentu ne zganjajo cirkusa. Televizija pa je medij, ki ujame v svoj objektiv bodisi cirkusante, bodisi ljudi, ki razpravljajo polemično, pametno, strankarsko obarvano ali pa tiste, ki v skupščini enostavno - spijo.

Vendar k bistvenemu vprašanju: Ali in koliko Korošci poznajo poslance, ki smo jim zaupali, da nas predstavljajo in v našem imenu tudi odločajo? Nekaj odgovorov na to daje tudi Prepихova anketa.

Vse kaže, da ljudje v Koroški krajini zelo malo poznajo svoje koroške poslance. To smo ugotovili z anketo, ki smo jo napravili med ljudmi vse od Črne, Radelj ob Dravi in seveda do Mislinje.

Postavili smo jim vprašanje: "Ali poznate koroške poslance? Če jih poznate, kateri so to? In ali poznate svojega poslanca v zboru občin?"

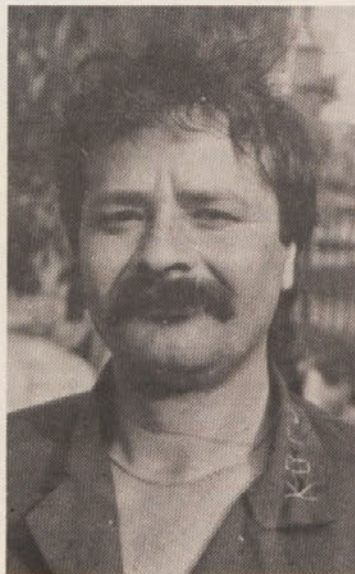
ROBI KOTNIK, lesarski tehnik, Mislinja: "Žal jih ne poznam, ker se ne zanimam

ROBI KOTNIK, lesarski tehnik, Mislinja

veliko za to. V parlamentu se mi zdi, da niso najbolj uspešni in mislim, da se bodo morali sedaj ob novi vladi bolj izkazati. Ko bodo nove volitve, bomo tako bolj vedeli, koga in kako bomo volili."

STANE PLEVNIK, vodja odkupne postaje KOTEKS, Slovenj Gradec: "Iz slovenjgraške občine poznam

STANE PLEVNIK, vodja odkupne postaje KOTEKS, Slovenj Gradec

Albina Kaca in dr. Draga Plešivčnika. Za druge se ne zanimam preveč. Tudi zaupanja nimam velikega, ko pa vidim, da se nekateri v parlamentu pripravajo. Za vse seveda to ne velja, nekateri so tudi sposobni."

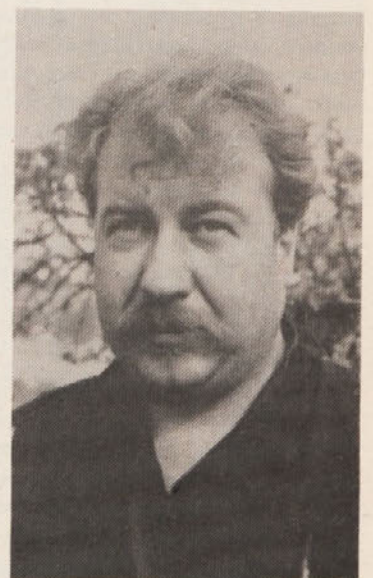
JOŽICA BREZNIK, računovodkinja, Ravne na Koroškem: "Žal poslancev osebno ne poznam, dosti pa se govori o njih. Mogoče bi bil dober bolj

JOŽICA BREZNIK, računovodkinja, Ravne na Koroškem

pristen stik z njimi. Ne verjamem, da bo z novo vlado to rešeno."

FRANC VOJSK, dimnikar, Črna na Koroškem: "Na Koroškem sem šele dobro leto in poslancev res ne poznam. Televizije ne gledam, da bi jih lahko spoznal, ker sem večji del kot dimnikar na terenu, saj je sezona kurjenja končana, mi pa imamo veliko dela."

FRANC VOJSK, dimnikar, Črna na Koroškem

koroške poslance?

MARIJA REBERNIK, tajnica, Vodriž: Nekaj poslancev poznam, ostale pa bi želela spoznati. Od časa do časa bi jim rada kaj povedala, saj bi tako v

MARIJA REBERNIK, tajnica, Vodriž

skupščini naše interese lažje zastopali. Mislim, da je vse premalo stika z njimi."

DUŠAN STOJANOVIČ, svobodni kulturni delavec, Slovenj Gradec

DUŠAN STOJANOVIČ, svobodni kulturni delavec, Slovenj Gradec: "Oba Slovenjgradčana poznam, ostalih žal ne. Mislim, da bi se poslanci morali večkrat pojaviti med volilci, če ne direktno, pa nas vsaj informirati iz prve roke. Tu mislim predvsem na radio. Nasploh pa bi morali poslanci izhajati iz baze, iz volilcev."

MIRA BAČ, gospodinja, Dravograd: "Če vam kar po pravici povem, poslancev s

MIRA BAČ, gospodinja, Dravograd

Koroške ne poznam. Ne zanimam se za njih. Čeprav sem jih pred dvema letoma volila, sem čisto pozabila, koga sem obkrožila. Tudi preveč "kregajo" se v skupščini. To ni prav."

DRAGO POTOČNIK, študent, Prevalje: "Tudi jaz sem

BOŠTJAN ŠTURM, delavec, Radlje ob Dravi: "Bolj malo poznam naše poslance in se za to tudi bolj malo zanimam. Iz naše občine poznam le Ervina Kokošineka. Pravijo, da dobro zastopa naše interese in vesel sem, da nas v skupščini zastopa."

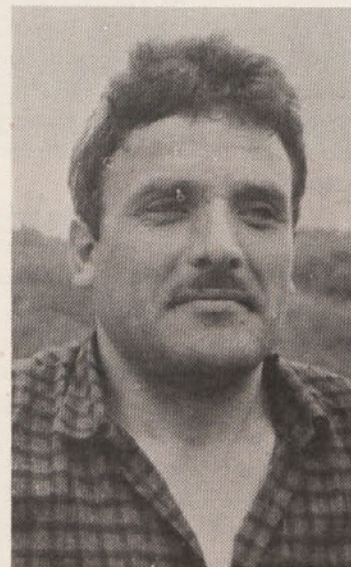
FELIKS KNEZ, kmet, Vrhe: "Večino naših koroških poslancev poznam. Poznam Ivana Dretnik, Alojza Grabnerja, Albina Kaca, dr. Draga

DRAGO POTOČNIK, študent, Prevalje

menda eden tistih, ki bolj malo poznam naše poslance. Študij mi vzame veliko časa, zato tudi ne gledam televizije, preko katere bi lahko spoznal svojega poslanca. Če pa že imam čas, se ukvarjam z drugimi dejavnostmi."

BOŠTJAN ŠTURM, delavec, Radlje ob Dravi

FELIKS KNEZ, kmet, Vrhe Plešivčnika, Ervina Kokošineka in še druge. Z nekaterimi naša kmečka stranka izredno dobro sodeluje, takega sodelovanja pa bi lahko bilo še več."

F. Jurač

**BERITE
PREPIH**

BEGUNCI, DA, LJUDJE

Nekaterim so dali 15 minut časa, da so se pripravili na pot, drugim polno uro. Napolnili so cule in se poslovili, se ozrli skozi solze ali prazen pogled na svoje goreče mesto ali vas in odšli. Za njimi ruševine in moške ter očetje s puško proti tankom in letalom. Pot

Če sem kdaj čemu hvaležen, sem prav zdaj tistemu delčku naše slovenske duše, ki še ni toliko evropejski, da bi zaloputnil vrata človeški bedi. Vsaj toliko kot vplivu svojih severnih in zahodnih sosedov, ki me zapira za plot v mojem vrtičku. In nekako toplo mi je, ko vidim okoli sebe ljudi, ki hočejo pomagati. Statistika pravi, da jih imamo - brezdomcev - uradno osemsto, neuradno gotovo več. Več kot pol je otrok, drugo so ženske in starci. Statistika govori tudi o moških in po njej so to tudi dečki od petnajstih naprej.

Vsa sreča je, da se znamo tudi organizirati in da je odlok o begunskih centrih (odredbe prihajajo iz Ljubljane - iz Republiškega štaba Civilne zaščite) pri nas izveden tako, da smo tudi pred tistim mehkejšim delom naše duše lahko brez slabe vesti. Centri na Kopah (Grmovškov dom, Partizanka), v Mežici, na Šolskem centru na Muti, v bivši Osnovni šoli na Gortini in na Ribnici na Pohorju so v primerjavi s tem, kar vidimo drugod, kar vzorni. Ljudje imajo nad glavo streho, hrana ni problem, nekaj je razlik pri oskrbi s stvarmi, ki so za nas nekaj povsem običajnega, za ljudi, ki so bežali, pa tisto, kar so pozabili ali pa ne utegnili vzeti od doma. Spomnimo se samo svojih nabitih prtljažnikov in celodnevni priprav, ko se odpravljamo na dopust. V primerjavi s tem so naši begunci res brez vsega.

Najprej so imeli begunce v

radeljski občini. Cvetka Razdevšek na Rdečem križu pravi, da so se zdaj že, tako begunci kot krajani, vživeli v položaj in da posebnih problemov ni. Begunci so prezadovoljni, Vuzeničani, ki so njihovi sosedje, pa jim pečejo pecivo za otroke. Vsak teden ena četrt. Seveda manjka tistih drobnih stvari, ki so za naše otroke, za njihove pa gotovo enako, nepogrešljive. Jabolko na dan, ali pa bonbonček, ker so pridni. Sicer pa v občini tečejo zbiralne akcije, očitno namreč je, da je tisto, kar daje država, prepričilo. V centrih imajo 165 beguncev.

V Slovenj Gradcu so se lotili dela z begunci zavzeto. Sekretarka Rdečega križa je pohvalila aktiviste, ki jih sodeluje dovolj, da kdo ni preobremenjen. Izkazali so se tudi drugi. Nekateri stranke so prispevale denar, kmetje dajo vsak dan 40 litrov mleka, kruh jim prodajajo za 15% ceneje, vsak dan se oglašajo ljudje, ki bi radi pomagali po svojih močeh. Prinašajo oblačila, igrače... Na Kopah je 133 beguncev.

V ravenjski občini so se dogovorili, da bo begunski center v Mežici, v bivšem samskem domu pod Glančnikom. 153 beguncev je tako nastanjenih dokaj solidno (vsaka soba ima tuš in WC, v vsakem nadstropju je priročna kuhinja). Mežiški upokojenci so sicer imeli pomisleke nad izbiro štaba Civilne zaščite, ker menijo, da se lahko zgodi, da bodo ostali brez svojega, v samskem domu načrtovanega doma starostnikov,

v neznanu, samoohranitveni nagon, dojenčki na prsih, skozi gozdove in neznane prašne ceste. V neznane doline miru. Tisoči na ekranih mrzle statistike, za Evropo begunci, za nas vendarle matere, otroci, starci - LJUDJE.

žal pa so zaradi tosmiselnega dopisa na vse mogoče naslove naredili le slab vtis. V času, ko to pišem (četrtak, 14. maja), tudi še ni znano, kdo bo vodja begunskega centra. Zdravko Moličnik, iskalec zaposlitve, je bil v tej funkciji samo tri dni, potem pa je moral ugotoviti, da z nadomestilom pač ne more pokrivati vseh stroškov, ki so na tako delo vezani. Nagrado, ki bi jo zaslužil za to javno delo, pa bi dobil šele čez mesec dni. Vsekakor se slabega občutka znebiš, čeprav veš poleg že povedanega tudi za anonimne klice s priokusom šovinizma, ko prideš v samski dom v Mežici. Begunci so v mejah možnosti zadovoljni, tisti domačini, ki delajo v centru, pa se trudijo po svojih najboljših močeh.

3. NADSTROPJE - "MOSTARŠKI PODRUMAŠI"!

Na Koroško je prišla zadnja večja skupina beguncev v nedeljo, 10. maja. Marsikdo se bo spomnil sobotnega televizijskega dnevnika (dan prej), ko so prikazovali konvoj vseh mogočih vozil v spremstvu belih Unproforjev. Šlo je za akcijo UNICEFOVE OTROŠKE AMBASADE, ki je po mnogih zapletih le uspela rešiti iz mostarskih kleti okoli 500 otrok, mater in starcev. Po 35 dneh bivanja med kletjo in stanovanji, po petih dneh same kleti, ko je že zmanjkalo kruha in vode.

Imeli so eno uro časa, da so se pripravili za pot, toliko je bilo dogovorjenega premirja. Ne da bi vedeli, kam gredo, v nedeljo zvečer so prišli v Mežico. Vseh 45 so namestili v tretje nadstropje. Iz odraslih še kipi ogorčenje nad krvavo Neretvo in sosedi ostrostrelci ter njihovim Koljevičem, iz otroških oči strah in, kako vzpodbudno, kanček radovednosti. Gospe, ki ločijo streljanje protiletalskih topov od streljanja težkih mitraljezov, dečki, ki vedo, da njihovim v Mostarju ni pomoči, puška proti topovom, bazuka brez municije proti Migom.

PORTRET GRENKOBE IN OLAJSANJA

MERSIJA PEHILJ, Mostar, Gojka Vukovića 118, je mati, ki je pripeljala s seboj dva fanta. Eden je že praznoval rojstni dan v Mežici. Stara sta osem in dvanajst let.

"Nismo se še navadili na mir, Mostar nam general Perišić ruši od takrat, ko je prebeg nekaj pilotov preimenoval v ugrabitev. Pogajanj ni bilo, general je imenoval Mostar ustaško mesto. Delala sem v bolnici, dokler sem tja mogla, mož je ostal ranjen. Vbolnici je prostora samo za najnujnejše primere. Zmanjkuje jim vsega. Takoj, ko smo zapustili Mostar, je za nami spet zagrmelo, o svojih, ki so ostali, ne vemo ničesar. Lepo je biti na varnem."

MARA ČORDA, Mostar, Matije Gubca 58, je mati, ki je pripeljala s seboj dva fanta. Stara sta dvanajst in šestnajst let.

"Stanujemo v nebotačniku, v šestem nadstropju. Stanovanje je prerešetano. Zadnje dneve so streljali direktno v stanovanja. Mož si je rešil življenje s skokom na tla. Zdaj so vsi v Teritorialni obrambi, toda brez orožja. 35 dni smo živeli med posteljo in kletjo, zadnje dneve samo še v kleti. Na levem bregu Neretve ljudje niso varni niti tam, banda meče v kleti bombe. Mostar je drugi Vukovar, ko smo šli, je bilo že vidno, da so na levem bregu Srbi. Kar ni srbskega, najprej pokradejo, potem razbijejo in požgejo. Hrvati in Muslimani bežijo čez Neretvo tudi s čolni, plavajo. Sedmega in osmega maja je tekla reka krvava. Izetbegović nas je pustil klavcem goloroke. Mesto je obkoljeno."

AIDA ORUČEVIĆ, Mostar, naselje Bjelušina, mati dveh fantov. Osem in devet let.

"Kjer smo stanovali mi, je bilo prebivalstvo pretežno srbsko. Vse je bilo vrede, dokler niso prišli iz Beograda šešljevci, zasedli šolo, najprej streljali proti Šarča džamiji, potem pa proti vsem nesrbom. Zrušene so vse katoliške cerkve in džamije. Zbežali smo najprej proti centru mesta in bili v cni od kleti

zadnje tri dni brez hrane in vode. Za Otroško ambasado in možno rešitev smo zvedeli preko radia, na srečo so baterije še delale, elektrike namreč že nekaj časa ni. Mostarski radio še dela in to iz kleti. Sicer pa je Mostar v popolni informacijski blokadi. Že tedne smo lahko gledali ali poslušali samo Beograd. Srbske družine so bile obveščene, kdaj se morajo umakniti. Za Mostar brez pomoči v ustreznem orožju ni rešitve. Mož je v TO. Najbolj mi manjka stik z Mostarjem."

Begunci kot begunci. Poročila in statistike zakrivajo človeške usode in stiske. V centrih se otroci še vedno zbujaajo brez razloga in planejo pokonci. Njihove poglede je treba videti. Matere so hvaležne slovenskim oblastem, da so jih sprejele. Takoj, ko bo v Mostarju mirno, hočejo nazaj. Skrb za tiste, ki so ostali tam doli, je očitna. Je'l moj tata živ?

Mežica kot Mežica. Anonimni klici in viharne govornice o otroku, ki je vzel kolo in se popeljal do samskega doma. Pa moja slaba vest, ko mi je gospa Mersija Pehilj pokazala šop ničvrednih jugodinarjev in mi povedala, da ne more svojemu fantu za rojstni dan kupiti niti sladoleda...

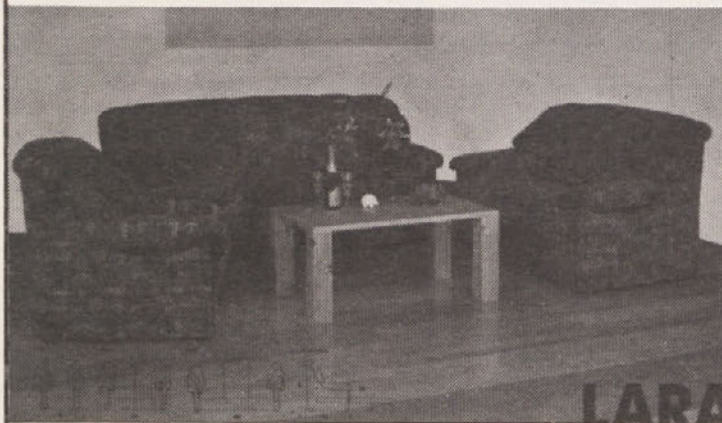
Edi Prošt

UGODNI POPUSTI:

15% pri nakupu sedežnih garnitur ANA, KOPA, LARA, PARTNER, LUCIJA, ANDREJA, SATURN, IRIS

15% pri nakupu troseda TULIPAN, vzmetnic in ležišč ter sedežnih garnitur v usnju

VSAK DAN OD 9. DO 16. URE, OB SOBOTAH OD 8. DO 13. URE

**NOVA
OPREMA**

Tovarna oblaženega pohištva
62380 Slovenj Gradec,
Stari trg 304
Telefon (0602) 42 051;
telefaks 42 153

BO 100.000 ČAKAJOČIH UBRALO PRAVO POT?

Pa smo jo spet dočakali, namreč neposredno TV oddajo z Rayen. Dobesedno, bila je (kar seveda ni nič narobe) veliko bolj z Raven, kot o Ravnah, saj je govorila o 100.000 ČAKAJOČIH, kar je obče slovenski problem. Vseeno poskusimo z lokalnega zornega kota pogledati, kaj je bilo v njej povedanega o Ravnah. Bolj malo, saj je o železarni, razen dveh, treh prizadetih s čakanjem, govoril le eden. Z očmi, uprtimi v tla in nastopajoč avtoritativno, kot ga je naučil bivši prvi mož železarne, ki ga je ustoličil, je vedel povedati največ o razpolovljenih številkah.

Predsednik občinskega IS, ki je nedolgo tega razglasil železarno za največjo tovarno betonskega železa, ni mogel navesti kaj spodbudnejšega, kot so javna dela. Druga železarniška (ne)prominenca, sedeča v nižjih in višjih vrstah je (modro) molčala. Ko jih je človek takole gledal, ni vedel, ali so si naredili maske ali so preplašeni ali pa se jih vse skupaj nič ne tiče; dajali so skratka vtis zdolgočasnosti - kot kakšno tovarniško glasilo.

Nekoč pa ni bilo tako. Zavrtimo film za nekaj let nazaj in spomnimo se TV oddaje o Ravnah "SO NA RAVNAH UBRALI PRAVO POT (?)". Resda tista oddaja ni bila v živo, z malih ekranov pa je kar puhtel optimizem. Številke so bile spodbudne in so se še vzpenjale; napovedovalo se je, da bo najmanj vsak peti zaposleni inovator; razni mladi strokovnjaki so blesteli pred risalnimi deskami, kot bi pozirali za kakšen Kim Il Sungov propagandni plakat; prvi mož železarne pa je ponujal na prodaj najsodobnejše samoupravne akte. Mimigrede, sedaj se prvi mož železarne ni prikazal.

Pa je prišla slovenska pomlad in smo se osamosvojili, pa so se številke razpolovile, množična ustvarjalnost načrtno zatrla, strokovnjaki nič več ne blestijo, prodajalec samoupravnih aktov pa je postal štacunar.

Pa je obe oddaji posnel isti TV voditelj, ki se bržčas ne spomni, kaj je pred slabimi šestimi leti pošiljal v eter.

Franjo Krivec

RAVNE: PRIZNANJA OB PRAZNIKU

Podelitev so opravili ob občinskem prazniku na svečani skupščini občine v petek, 15. maja, v kulturnem domu v Kotljah.

DOBITNIKI NAGRAD:

- Pihalni orkester železarjev Ravne ob 90-letnici obstoja

Leta 1902 ga je ustanovila skupina delavcev tedanje Thurnove jeklarne na Ravnah. Po drugi svetovni vojni ga je prevzel Joško Herman, ki je z ustanovitvijo glasbene šole na Ravnah tudi poskrbel, da je orkestrovo delo dobilo dobro strokovno podlago. Kmalu so ravnski godbeniki vstopili v vrh slovenske pihalne glasbe in v njem ostali tudi potem, ko jih je leta 1979 prevzel prof. Alojz Lipovnik.

Svojo kakovost je dokazoval na številnih republiških in mednarodnih tekmovanjih. Na svetovnih prvenstvih v Kerkradeju je osvojil tri zlate medalje: leta 1978 z Joškom Hermanom in leta 1989 dve - v koncertnem igranju in korakanju, kar je najvišji dosežek med slovenskimi pihalnimi orkestri.

Za svoje dragoceno delo je prejel številna priznanja, kot dirigent Alojz Lipovnik tudi najvišje državno priznanje v ljubiteljski kulturi.

- Skupina častnikov in podčastnikov TO - Primož Šavc, Drago Horjak, Zdravko Moličnik, Maksimiljan Gorenšek in Jakob Jelen

Do ustanovitve območnega štaba TO v Slovenj Gradcu maja 1991 je v materialnem in operativno-taktičnem smislu pripravljala oboroženi odpor. Je avtor načrtov, po katerih so potekale mobilizacija enot TO in bojne akcije na večini stražnic v občini Ravne. Zelo uspešna je bila pri obveščanju. Pripomogla je, da se je lanska junjska vojna na Koroškem tako uspešno končala.

- Ivanka Pečnik s Tolstega vrha 64, Ravne

S svojim neposrednim odnosom do ljudi, predvsem pa z zglednim

odnosom do dela, je prirasla k srcu mnogim krajanom Cečovja, kjer čisti javne površine.

Njeno vsakodnevno spopadanje s smetmi je primer "malih opravil malega človeka". Za njim se skriva redno odhajanje na delo ob treh zjutraj, ne glede na vremenske razmere, in temeljito čiščenje.

Njeno opravljanje javnega dela je tako vzorno, da je lahko postavljeno ob bok prispevkom, ki so sicer bolj vidno zaznamovali napredek občine.

DOBITNIKI PRIZNANJ:

- Enota TO poročnika Milana Ošepa

Zaradi groženj JLA je bila v jeseni leta 1990 osnovana za posebne naloge. Vse je opravila uspešno, zrelo in zgledno.

- Beno Kotnik - Lubas iz Podkraja 22, Ravne

Kmetuje na vzorno urejeni in visoko produktivni kmetiji. Ima rekordno proizvodnjo mleka na Koroškem (okoli 100 tisoč l letno).

Dolgih 30 let je sooblikoval kmetijsko politiko v občini in kot nekdanji podpredsednik Združene zveze Slovenije tudi v širšem slovenskem prostoru. Izredno pošteno in odkrito si je prizadeval za čim lepši jutri vsakega kmeta.

Bil je tudi kreativen sodelavec v KS Kotlje.

- Franc Serec s Preškega vrha 13/c, Ravne

27. let je opravljal naloge pooblaščenega uradne osebe v organih za notranje zadeve.

Zaradi angažiranosti na področju varnostne problematike in velikih organizacijskih sposobnosti je imel več vodstvenih funkcij. Nazadnje je bil komandir Policijske postaje Ravne. Kljub težkemu zdravstvenemu stanju je med agresijo na Slovenijo uspešno vodil enote PP Ravne.

Pri svojem delu je izkazoval

visoko zavest, odgovornost in posebno preudarnost. Veliko pozornost je namenjal vzgoji mladih kadrov.

PREŽIHOVE PLAKETE

Zlate Prežihove plakete letos niso podelili, so pa sklenili, da prejme izredno zlato Prežihovo plaketo Moški pevski zbor "Foltej Hartman" pri SDP Edinost v Pliberku, ker praznuje 60-letnico plodnega delovanja. Plaketo mu bodo podelili v jeseni.

DOBITNIKI SREBRNIH PLAKET

- Stanko Arnšek z Raven

S svojo kulturno dejavnostjo že več kot dvajset let bogati Koroško.

Je dober igralec, recitator, govornik in razpravljalec o kulturnih temah.

Jedro njegove kulturne dejavnosti zadnjih let je predsedništvo Zveze kulturnih organizacij Ravne. Tu se zavzema za večjo kulturno povezanost med kraji v dolini, okrepitev regijskega sodelovanja in vključitev v državno kulturno zvezo. Posebno se zavzema za aktivno sodelovanje z zamejskimi Slovenci.

- Miroslav Osojnik z Raven

Je dolgoletni kulturni delavec, zaposlen v Delavskem muzeju na Ravnah. Tudi njegov prosti čas je namenjen kulturi - je predsednik KUD Prežihov Voranc Ravne.

Odlikujejo ga organizacijske sposobnosti in natančnost. Izpostaviti velja njegovo pisano besedo. S članki se pogosto pojavlja v revijalnem tisku; oblikuje in lektorira vse edicije ZKO. Posebno vrednost ima njegov Turistični vodnik po Mežiški dolini.

Podrobno raziskuje preteklo kulturno dejavnost v dolini (npr. gledališko).

- Andrej Šertel iz Črne

Trudi se, da bi preprečil

propadanje naše kulturne krajine. Skrbi za odpravo krutih posledic dosedanjega onesnaževanja. Njegova pozornost še posebej velja prebujanju ekološke zavesti med šolsko mladino in spodbujanju praktičnih ekoloških aktivnosti.

Skrbi za to, da bi se ohranile številne šege in navade Mežiške doline, zato jih vključuje v vsakoletni Koroški turistični teden v Črni. S komentarji na prireditvah ustvarja in ohranja opise prikazanih narodopisnih značilnosti. Bil je organizator in igralec v domači gledališki skupini.

Precej je storil za popularizacijo Mežiške doline, njene preteklosti in sedanosti, kot iniciator različnih televizijskih oddaj, kot fotograf z velikimi izkušnjami in smislom za izbiro motivov ter kot pisec sestavkov za časopise.

DOBITNIKI BRONAS-TIH PLAKET

- Ivan Rožanc iz Črne

Že 33 let se kulturno udejstvuje. Prepevati je začel v meščanski šoli v Mežici, nato pa s petjem nadaljeval pri najrazličnejših zborih. Sodeloval je pri ustanovitvi partizanskega zbora v Topolščici in Moškega pevskega zbora Gozdar v Črni, pri katerem poje še danes, po 11 letih njegovega obstoja.

Pomagal je prebroditi zborova mnoga krizna obdobja.

Prepeva tudi v pogrebni zboru Črna.

- Harmonikarski orkester KUD Prežihov Voranc z Raven

Oktober letos bo praznoval desetletnico uspešnega dela. V teh letih je pridobil izkušnje, zorel in se naposled v Sloveniji in drugod uveljavil s svojim načrtnim, sistematičnim in vztrajnim gojenjem igranja na prostotonsko (diatonično) harmoniko. Prizadeva si ohraniti izročilo naših prednikov - ljudskih godcev in muzikantov. Večja njegova uspeha sta sodelovanje na

Zlati harmoniki v Ljubečni in na festivalu v Saurisu v Italiji.

- Folklorna skupina KPD Šentanel

Delati je začela leta 1978, a se kot njeno ustanovitveno leto šteje leto

1982, ko je dobila noše. Pleše ples Mežiške doline. V desetih letih je mnogo gostovala, tudi na ohceti v Ljubljani, na folklori prireditvi v Zagrebu, jurjevanju v Črnomlju. Zadnja tri leta sodeluje na kurentovanju na Ptuj ter na področnih revijah folklornih skupin ter

prireditvah v kraju, občini in regiji.

- Župnijski urad Črna in župnik Tone Vrisk

S pomočjo krajanov je uredil vse podružnične cerkve in kapelice na območju Črne. Te so pomemben

element naše kulturne pokrajine in dragoceni umetnostno - zgodovinski spomeniki. Župnišče je tako opravilo pomembno delo pri ohranjanju in revitalizaciji kulturne dediščine v Mežiški dolini.

NAGRAJENKA IVANKA PEČNIK

"DELO JE MOJE VESELJE"

Ivanko Pečnik ali po domače Španirčevo Fano lahko vsak delovni dan srečate na treh krajih: doma pri Španircu, na poti od doma po Strojnski Reki do Čečovja in na šihlu na Čečovju. Te tri točke so njene življenjske stalnice, tri njena okolja, ki jo imajo rada, spet zaradi treh stvari: Fanine skromnosti, zdrčnosti in hudomušnosti.

Srečajmo se tudi mi z njo na njenih postajah in jo spoznajmo!

Doma pri Španircu, kmetiji, ki se kot ptica s kremplji drži za skoraj navpični breg Tolstega vrha, se ja Fana rodila pred 71 leti kot najstarejša od treh otrok. Brat in sestra sta že umrla, ona pa je kar zdrava, le desna noga jo nekoliko "zafrikava", pa roka, odkar si jo je zlomila pri obiranju sliv. Čeprav so pri Španircu živeli skromno, pa je bilo lepo, pravi Fana, še posebno, ko so ženske pri delu zapele.

Zdaj gospodarita na kmetiji Fanina hčerka Mojca in njen mož. Imata tri otroke, Fanin sin pa je na Ravnah.

Tiho, bolj za sebe živi, kot pravi, saj imajo ta mladi svoje pogovore, najbolj pa zato, ker ima svoj ritem življenja. Včasih gre spat že ob šestih zvečer, saj med tednom vstaja ob pol treh, da je potem ob petih že na Čečovju. Vstane, zakuri v štedilniku, zagreje vodo, skuha belo kavo. Ob koncu tedna potegne malo dlje, do štirih, pa spet isto... Na pot ji takrat sicer ni trba "za delom" pa, a ji ni težko,

ker rada dela. "Delo je moje veselje," pravi Fana.

Na poti, kjer jo tudi lahko srečate, je Fana vsak dan skoraj dve uri in prav s poti jo poznam tudi sama.

V otroških letih nam je bilo otrokom naročeno, naj ji pomagamo nesti, če lahko, kajti Fana je imela nazaj domov

Ivanka Pečnik-Španirčevo Fana

zmeraj polne roke vrečk in posod s pomijami. Nosila je, kot zlepa ne kdo, četudi je njena pot proti domu strma, da si zgrizeš kolena. Danes ne nosi več toliko, zato je tudi njena hoja bolj umirjena.

Kasneje, že v službenih letih, ko sem morala enkrat mesečno na prvi jutranji vlak za Maribor, pa sva imeli s Fano kar nekaj skupnih poti. Ona je bila meni

zelo dobrodošla spremljevalka v gluhi noči, jaz njej le za kratek čas, kajti nje strah nikoli ni. "Zakaj bi me bilo, strgana sem tako ali tako," pravi.

Pa tudi ni koga, da bi jo strašil, saj sredi noči, ko ona že leti po bregu in nekoliko počasneje zastavlja korak po asfaltnih cestah, še vse spi. So le ptice, ki jo spremljajo s petjem, in ježi, ki ji križajo poti, njena stalna spremljevalka pa je baterija, da vidi v redu stopiti. "Rada grem," pravi Fana.

Tretje mesto, kjer lahko Fano srečate vsak delovni dan, je Čečovje na Ravnah, kjer čisti javne površine. Začne pri zgornji trgovini, potem pa proti občini, vrtcu, po glavni cesti - pometa, pobira odpadke in sprazni 54 košev za smeti na dan.

Rada dela, jezi jo le, ker nekateri ne marajo, da prazni koše v kontejnerje pri blokkih. "Ljudje pravijo, mi plačujemo, a jaz smeti ne morem pojesti," komentira Fana.

Smeti pa je na Čečovju vsak dan, kolikor hočete. Sploh okoli trgovine je kot "pri pavru v štali". Najslabše je po plači, najslabši so "srednji pobarji". Se pa danes tudi po odpadkih pozna, kot opaža Fana, da je manj denarja, zato je tudi kruha manj v smeteh, čeprav ga je še vedno toliko, "da bi ga občinski kar podražili, če bi vedeli, koliko ga ljudje še

zmečejo stran".

Na šihl je Fana začela hoditi pri svojih 36. letih. Da naj gre, jo je nagovarjala mama, ko ji je Lešnikva predlagala, da bi ji pomagala čistiti čečovski park. "Še prav je bilo, sem si zaslužila penzijo," ugotavlja Fana danes. Pa še ne uživa v penziji. Že 11 let dela čez, saj je Čečovčani ne spustijo. Vejo, da tako temeljito zlepa ne bo kdo več opravljal svojega dela, kot ga opravlja Fana. Dva sta že poskušala, pa ni šlo. Zato jo prosijo, naj še bo, če more, potem ne bo več koga. Tega se boji tudi Fana, saj je večini pobiranje smeti spod čast. Pravi: "Kljub hudim časom rajš okrog zvoncajo. Sram jih je, čeprav delo ni težko, le v vsakem vremenu je." Pa Fane to ne moti, če si suh, se pa nakrkeš, odgovori, če se ji kdo čudi, ker dela v dežju.

In še marsikaj hudomušnega pove Fana svojim Čečovčanom, tako mimogrede, saj za dolga klepetanja ni česa, ker mora "za delom".

Čečovčani so jo tudi zato sprejeli za svojo in jo prav oni predlagali za občinsko nagrado. Fana je zaradi tega zadovoljna in pravi: "Vesela sem, jaz sem vsega vesela, še posebno, če je to za delo. Brez dela ne bi mogla živeti, delo je moje veselje."

Na zdravje takšni občinski nagrajenki!

Helena Merkač

ODPRTA VRATA SLOVENJ GRADCA

Pred petimi leti sta se Turistično olepševalno društvo in Krajevna skupnost Slovenj Gradca odločila, da bosta organizirala prireditev ODPRTA VRATA SLOVENJ GRADCA. Naslov

je povzet iz simbola slovenjgraškega grba iz 12. stoletja, ki ima tri stolpe in dvignjeno železno rešetko, kot simbol odprtih vrat.

Pa lepo po vrsti. Leta 1455 je cesar Friderik zaradi škode, ki jo je mestu povzročil požar, da bi si meščani opomogli, pri mestni Elizabetanski cerkvi, še vedno Pankracijevi podružnici, dovolil 29 dni trajajoče sejme ob proščenju. Tako pravi v dokumentu, ki ga je izdal 28. decembra: "Mi Friderik, po milosti božji rimski cesar, v vseh časih povečevalec kraljestva, vojvoda avstrijski, štajerski, koroški, kranjski, grof tirolski itd., izjavljamo zase in za vse svoje dediče in s tem pismom razglašamo, da smo svojim zvestim in dragim, n. sodniku, svetu in meščanom ter vsem prebivalcem Slovenj Gradca skupaj, kakor tudi njihovim dedičem in potomcem tega kraja, potem ko so v požaru utrpeli občutno in veliko škodo, v njihovo in tega našega mesta v korist in podporo ter na njihovo prizadevno prošnjo podeliti posebno milost, jim dovolili in s tem pismom naklonili, da smejo in morejo zdaj in v prihodnje za vse večne čase imeti in prirejati vsako leto in vselej na dan sv. Elizabete letni sejem, in to z vsemi pripadajočimi svoboščinami, pravicami in običaji ..."

Slovenj Gradec je status trga najbrž dobil 1251. leta, ko mu je patriarh Bertold dodelil sodne pravice, kovnico denarja in mitnico. Podoba Slovenj Gradca je bila ob dodelitvi

sejmskih pravic že zelo pisana. Iz seznama slovenjgraških meščanov iz leta 1547 je moč razbrati, da je med 43 družinami, živečih v mestu, kar 29 označenih z obrtniškimi imeni. Meščani so svobodno volili mestnega sodnika, ki je smel razsojati o vseh stvareh, le o ubojih, vlomih in posilstvih ne. Na podeželju, zunaj mestnih vrat, so bili časi slabi, saj je imelo mesto od 1459 pravico v okolici, torej zunaj mestnih vrat, zatirati obrt in trgovino.

V današnjih časih, ko spodbujamo vse, kar je povezano z domačo obrtjo in starimi časi, ko na nekakšen način iščemo identiteto svoje države, so prireditve kot ODPRTA VRATA SLOVENJ GRADCA še posebej dobrodošle. Rdeča nit vseh predhodnih in letošnje prireditve je obrtno-sejmska dejavnost z izvorno predstavljivo obrti iz preteklosti. Lani je organizatorjem ponagajala vojna, zato je mogoče simbolično, da se bo veliko stvari letos odvijalo na Trgu svobode.

Vrata Slovenj Gradca se bodo odprla v petek,

22. maja, s srečanjem folklornih skupin severovzhodne Slovenije. V naslednjih dneh bo vsak dan prodajni sejem izdelkov domače in umetne obrti. Svoje blago bodo predstavili obrtniki iz različnih krajev Slovenije. V tednu sejma bodo vse gostilne v Slovenj Gradcu in okolici pripravile v svojih lokalih posebnosti koroške kuhinje.

Med drugimi prireditvami naj jih omenimo le nekaj: V nedeljo 24. maja, bo na Trgu svobode srečanje pihalnih orkestror Koroške in gostov iz Avstrije. V torek, 26. maja, bo ob 9. uri otvoritev festivala turističnih podmladkov Slovenije "TURIZMU POMAGA

LASTNA GLAVA". S programom se bo predstavilo dvanajst osnovnih šol iz Slovenije. V soboto, 30. maja, bodo radioamaterji prikazali kronološki razvoj radioamaterstva v Mislinjski dolini.

V tem času bo v Slovenj Gradcu potekala tudi mednarodno priznana Razstava domače in umetne obrti. Naj omenimo le, da sta obe prireditvi umeščeni v prostor Alpe-Jadran, zato razstavo podpirajo tudi pristojna ministrstva pri vladi Republike Slovenije.

ZUHRA AL HIASAT

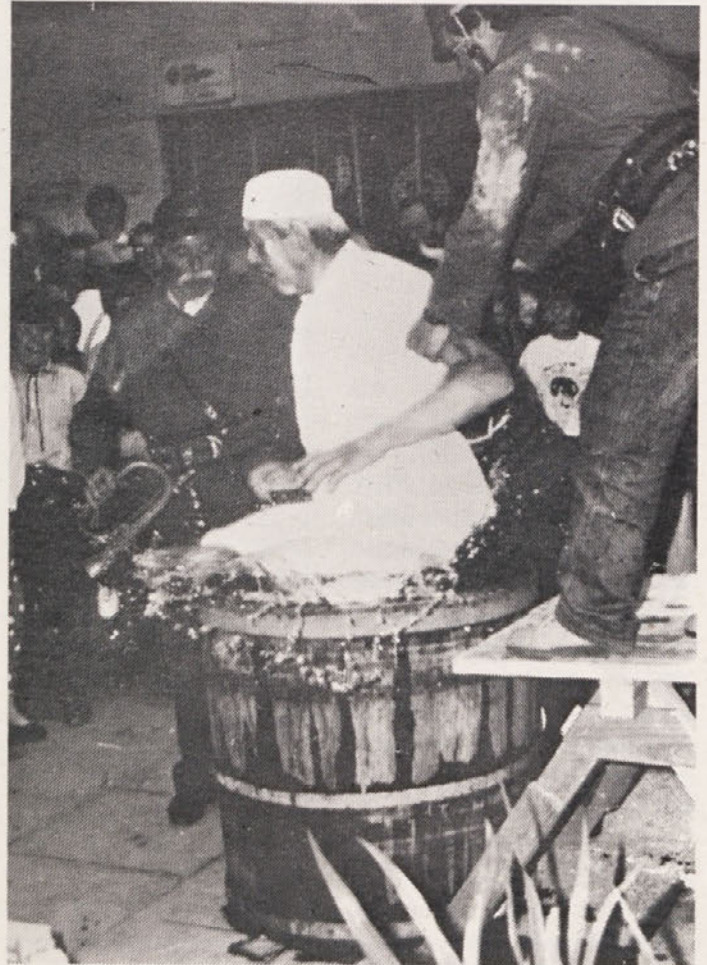

PROGRAM PRIREDITEV ODPRTA VRATA SLOVENJ GRADCA

- Petek, 22. maja**
Kulturni dom ob 16. uri - srečanje folklornih skupin severovzhodne Slovenije
- Sobota, 23. maja**
Trg svobode od 9. ure dalje - prodajni sejem izdelkov domače in umetne obrti. Svoje blago bodo predstavili obrtniki iz različnih krajev Slovenije
- Dom upokojencev ob 10. uri - otvoritev razstave ročnih del društva upokojencev v Slovenj Gradcu
- Avla Srednje šole ob 19,30. uri - koncert pevskih zborov gasilskih društev
- Vrt hotela Pohorje od 20. ure dalje - srečanje mladih ansamblov iz občine Slovenj Gradec ter Koroške
- Nedelja, 24. maja**
Trg svobode od 9. ure dalje - prodajni sejem blaga domače in umetne obrti. Prikaz izdelovanja blaga domače obrti. Kulinarična ponudba aktivna kmečkih žena Koroške
- Galerija likovnih umetnosti od 12. ure dalje - ogled razstave domače in umetne obrti
- Trg svobode ob 14. uri - srečanje pihalnih orkestrów Koroške in gostov iz Avstrije. V primeru slabega vremena bo srečanje v avli Srednje šole. Ob tej priložnosti bodo alpinisti razobesili slovensko zastavo na zvonik mestne cerkve.
- Vrt hotela Pohorje ob 16. uri - koncert pihalnih orkestrów Koroške in gostov iz Avstrije
- Ponedeljek, 25. maja**
Trg svobode od 9. ure dalje - prodajni sejem blaga domače in umetne obrti ob bogati ponudbi jedi iz domače kuhinje, ki jih bodo pripravile ženske iz aktivna kmečkih žena iz Koroške
- Torek, 26. maja**
Avla srednje šole ob 9. uri - otvoritev festivala turističnih podmladkov Slovenije TURIZMU POMAGA LASTNA GLAVA. S programom se bo predstavilo dvanajst osnovnih šol iz Slovenije. Prireditve bodo potekale do večernih ur.
- Trg svobode od 9. ure dalje - prodajni sejem blaga domače in umetne obrti
- Tržnica Slovenj Gradec ob 17. uri - ribji piknik ob zvokih domačih viž
- Sreda, 27. maja**
Trg svobode od 9. ure dalje - prodajni sejem blaga domače in umetne obrti. Posebnosti iz domače kuhinje aktivna kmečkih žena Koroške
- Atrij mestne hiše ob 19. uri - koncert okteta LESNA
- Četrtek, 28. maja**
Trg svobode od 9. ure dalje - prodajni sejem blaga domače in umetne obrti
- Trg svobode ob 16. uri - živ - Žav cicibanov iz slovenjgraških vrtcev. Otroci in vzgojiteljice bodo prikazali vrsto aktivnosti, ki jih med letom izvajajo v svojem rednem programu
- Vrt hotela Pohorje ob 19. uri - zabavni večer s člani kulturno umetniškega društva iz Šmartna
- Petek, 29. maja**
Trg svobode od 9. ure dalje - prodajni sejem blaga domače in umetne obrti. Aktiv kmečkih žena Koroške bo pripravil bogato ponudbo iz domače kuhinje
- Avla Srednje šole ob 19,30. uri - koncert mešanega pevskega zbora ob 15. letnici svojega dela
- Vrt hotela Pohorje ob 20. uri - bogračev piknik ob zvokih slovenjgraškega pihalnega orkestra
- Sobota, 30. maja**
Trg svobode od 9. ure dalje - prodajni sejem blaga domače in umetne obrti ob bogati ponudbi iz domače kuhinje
- Trg svobode ob 10. uri - pozdrav mesta miru svetu. Kronološki prikaz razvoja radioamaterstva v občini Slovenj Gradec
- Vrt hotela Pohorje in tržnica ob 18. uri - žurka z zabavnoglasbenimi ansambli. Posebnosti domače kuhinje bodo pripravili gostišče Ulbnik, gostilna Pod velbom, hotel Pohorje in ribarnica Popič
- Nedelja, 31. maja**
Trg svobode od 9. ure dalje - prodajni sejem blaga domače in umetne obrti
- Vrt hotela Pohorje ob 15. uri - žurka z glasbeno skupino Vindy iz Slovenj Gradca
- Vrt hotela Pohorje ob 16. uri - Koroška harmonika, izbiramo najboljšo harmoniko Koroške in izbiramo tekmovanje za Zlato harmoniko Ljubecne
- Vrt hotela Pohorje ob 20. uri - zabavni večer ob zvokih domačih viž
- V tednu sejma domače in umetne obrti bodo vse gostilne v Slovenj Gradcu in okolici pripravile v svojih lokalih posebnosti koroške kuhinje. Na Trgu svobode bo radio ALFA postavil improvizirani "sejemski radijski studio" z omejeno slišnostjo. Mesto bo slovesno praznično okrašeno.

Organizacijski odbor

RAZSTAVLJENIH BO OKOLI 150 IZDELKOV

V nedeljo, 24. maja, bo točno opoldan v slovenjgraški galeriji likovnih umetnosti otvoritev bienalne mednarodne razstave domače in umetne obrti Alpe - Jadran. Tokratna razstava se bistveno razlikuje od minulih, saj so uveljavili selekcijski oziroma žirantski pristop, ki ga je opravil dr. Janez Bogataj s sodelavci inštituta Mlaj v Ljubljani. Od Korošcev bomo na tej ugledni prireditvi videli le izdelke Hrabroslava Pergerja, ki bo razstavljal ročno okrašeno svečo in tri kose lectovih src različnih velikosti. Sicer pa bo na ogled množica predmetov znanih slovenskih izdelovalcev, ki jim skorajda lahko rečemo umetniki. Med drugimi bodo v Slovenj Gradcu na ogled izdelki čipkarske šole iz Idrije, steklarske šole iz Rogaške Slatine, Miha Kristof iz Maribora bo predstavil svečnike, ki jih je izdelal za opremo bazilike v Rimu in še bi lahko naštevali.

Razstava bo odprta teden dni in z ogledom velja pohiteti. Vstopnina je simbolična: 100 tolarjev za odrasle, 50 tolarjev za mladino, organizirane šolske skupine pa si bodo razstavo lahko ogledale brez plačila. V tem času pa bo v Slovenj Gradcu potekala vrsta kulturnih in zabavnih prireditev, ki jih poznamo pod skupnim imenom Odprta vrata Slovenj Gradca.

-mp-

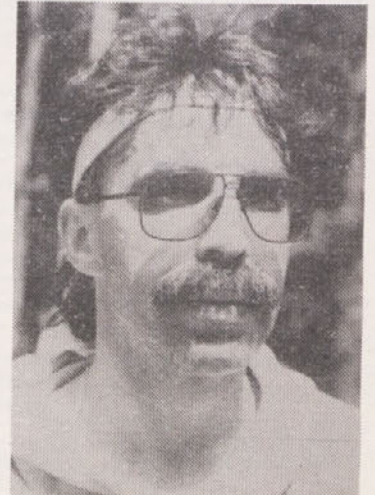
30. TABORNIŠKI TEK OBP MUTA

Pisali smo leto 1960: takrat je skupina taborniških zanesenjakov na Muti organizirala prvi Taborniški tek - rekli so mu tek čez drn in strn. Prihajale so taborniške enote, najprej s Koroške, odred Ruševca, Sivi rudarji, Jeklarji, pa do tistih v Mislinji. Še veste, da so bili v Mislinjski dolini včasih delavni odredi? Prihajali so iz mnogih drugih krajev, celo s Krasa in Primorske!

Bilo je predvsem drugače. Prihajali so peš, s pohodi, z vlaki, in vsi so postavili šotorišča - bil je pravi mali "Jambore"! Bili so večeri tabornih ognjev, pesmi in šele naslednji dan tisti ta pravi tek. Šele nekaj let kasneje so pričeli

prihajati tudi atletski klubi. Semkaj so prihajali Velenjčani, Celjani, predvsem pa klubi iz Maribora, Murske Sobote in mnogih drugih krajev. Prav na teh tekih so se uveljavljali naši številni atleti in atletinje. To bi bila dolga vrsta imen. Prav s tem je rastla tudi zahtevnost in teku so dodali "spominski tek" na progi 8.500 metrov. Pred leti pa še "mali maraton" na 22.200 metrov dolgi progi. Trideset let je ta tek vedno podprl in ga po svoje tudi ohranil pri življenju kolektiv muške Tovarne. Samo tej tovarni, temu kolektivu, je bila ob jubilejni trideseti obletnici podeljena posebna plaketa. Hvala, so rekli nekdanji in današnji taborniki

Mute za dolgoletno razumevanje in pomoč. Tako je Taborniški tek na Muti eden najstarejših tovrstnih tekov, ki so obdržali pričeto tradicijo, če ni nemara celo najstarejša stalna športna prireditelja. Pa vas zanima, kam sta "izpuhteli" dve pripeditvi, dva teka? Bilo je takole. Bilo je leto, ko je odšel najbolj vneti organizator in tekmovalec Hinko Jerčič k vojakom. Čas nas je kar prehitel in pomlad je ušla brez teka. Že naslednje leto, ko smo rekli "za prmojduš", pa je bilo leto prekrščevanja. Iz odredov naravnih imen so nastali odredi z imeni partizanskih enot. Mi smo vztrajali pri "Bistrem potoku" (danes nam ni

Janez Rupnik - Rupi: "to je eden najlepših tekov"

žal), vendar se vsaj tisto leto brez ideološko nepoprečnega imena in zavzetosti svetli prihodnosti nismo mogli pojaviti kot prireditelj teka.

Pa je minil čas prenapetih funkcionarjev, v odred so se vrnili najbolj prizadevni in skupaj smo slavili 30 letnico velike športne prireditve na Muti. Ob takšni prireditvi sodeluje najmanj 50 do 60 ljudi. To so organizatorji, pa ljudje, ki skrbijo za prehrano, sprejem gostov, časomerilci in računalničarji. Zaradi tega tudi nikogar posebej ne omenjamo, razen: **Hinko in Ludvik Jerčič in celotna družina Jerčič**, ima nedvomno zasluge za ta tek. Oba še vedno sodelujeta, živita za taborniški tek, saj Ludvik pravi, da mora biti človek srečen, če vidi veliko mladine, toliko mladosti in prešernosti,

Štart mlajših cicibank - koliko zdrave prihodnosti

kot jih mladim in starejšim ponudi tek na Muti. Hinko pa ima najstarejši staž organizacijskega tajnika. Zadnja leta se na Muti pojavlja le še kot tekmovalec in tisti, ki rad dobronamerno še kaj svetuje. To je naš tek, pravi, skupaj smo ga ustvarili in ohranili, ljudje tega kraja, naši kovači, taborniki, mladina, pa vse do mnogih športnih funkcionarjev, učiteljev in posameznikov. Težka, a lepa je ta prehojena športna in prijateljska pot.

Janez Rupnik pa je bil letos edini tekmovalec, ki se je lahko pohvalil, da je sodeloval na vseh tridesetih tekih in samo enkrat kot opazovalec, ko

Ludvik in Hinko Jerčić: "s ponosom lahko gledamo na to, kar smo ustvarili pri nas na Muti"

je imel poškodovano nogo. "Veste, to je tek, ki sem ga vzljubil, ponudil mi je veliko užitkov, popeljal

me je v svet športa in v cenjenje tovrstnih vrednot, zato je del in to prijetni del mojega živ-

ljenja," pravi Rupnik, kot ga kličejo znanci.

Pa še zanimivost: tek so zaradi izjemno slabega vremena, oziroma snega, ki je podrl kar vrsto šotorov, odložili le enkrat. Samo enkrat je potekal bolj v dežju, vsi drugi teki so bili več ali manj sončni in topli. Na tekih nikoli ni bilo resnejših poškodb. Samo enkrat v tridesetih letih je prišlo do manjših zapletov v rezultatih in samo enkrat je odpadel predvečer - taborni ogenj. Na teku nikoli ni bilo manj kot 300 tekmovalcev, zgornja številka pa se je prevesila že čez 800 tekmovalcev.

K. Valtl

Na podlagi Odloka o ukrepih in pospeševanju razvoja malega gospodarstva v občini Ravne na Koroškem objavljenega v Medobčinskem uradnem vestniku št. 19/91 objavlja Upravni odbor sklada za pospeševanje malega gospodarstva v občini Ravne na Koroškem

RAZPIS ZA PODELITEV POSOJIL POD UGODNEJŠIMI POGOJI ZA POSPEŠEVANJE RAZVOJA MALEGA GOSPODARSTVA V OBČINI RAVNE NA KOROŠKEM

I. VSEBINA RAZPISA

1. Z razpisom se dodeljujejo krediti, ki jih odobrava poslovna banka v skladu z njihovo poslovno politiko.

Iz sredstev občinskega sklada se za te kredite zagotavljajo ugodnejši kreditni pogoji s subvencioniranjem realnih obrestnih mer.

Skupni znesek kreditov pod ugodnejšimi pogoji znaša 15.000.000,00 SLT.

II. MERILA ZA PRIDOBITEV KREDITOV IN NAMEN KREDITOV

2. Za kredite pod ugodnejšimi pogoji lahko zaprosijo mala podjetja do 50 zaposlenih ter redni obrtniki, ki že poslujejo ali na novo začenejajo z dejavnostjo.

3. Krediti se bodo namenjali programom, ki povečujejo število zaposlenih delavcev, se usmerjajo v izvoz, uvajajo inovacije in inovacijske dosežke v proizvodnjo, pospešujejo razvoj turizma in storitvenih dejavnosti in, ki izpolnjujejo druge kriterije določene v odloku za pospeševanje malega gospodarstva v občini Ravne na Koroškem.

4. Krediti pod ugodnejšimi pogoji se dovoljujejo za:

- nakup, gradnjo, ali preurejanje poslovnih prostorov,
- nakup opreme,
- obrtna sredstva, namenjena za zagon dejavnosti.

III. KREDITNI POGOJI

5. Krediti pod ugodnejšimi pogoji se dodeljujejo z dobo vračanja največ do 4 leta, z moratorijem največ enega leta v zneskih, ki praviloma ne morejo

presegati 50% vrednosti investicije.

Minimalni znesek kredita znaša 2.500 DEM, maksimalno pa praviloma 50.000 DEM v tolaški protivrednosti.

6. Vrednost glavnice je opredeljena z odobrenim kreditom in je vezana na vsakokratni tečaj tolarja v razmerju do DEM, kot ga določa Banka Slovenije.

7. Posojila se dodeljujejo z valuto klavzulo v DEM in najmanj 7% letno obrestno mero.

IV. VLOGE ZA KREDIT

8. K vlogi za kredite po tem razpisu mora prosilec predložiti naslednjo dokumentacijo:

- poslovni načrt ali investicijski program,
- obrtno dovoljenje ali sklep o vpisu podjetja v sodni register, oz. dokazilo o pričetku postopka za registracijo podjetja ali obratovalnice,
- potrdilo o poravnanih zapadlih družbenih obveznostih,
- dokazila za posamezne namene kredite: kupoprodajno pogodbo za nakup poslovnih prostorov, lokacijsko dovoljenje ali odlašbo o priglasitvi del, račun ali predračun za nakup opreme, dokazila o zmožnosti zavarovanja bančnega kredita (zemljiškoknjižni izpisek ali druge oblike jamstev).

9. Rok za vložitev zahtevkov poteče 3. junija 1992

10. Zahtevke z dokumentacijo sprejema Sekretariat za gospodarstvo in družbenoekonomski razvoj SO Ravne na Koroškem.

SLOVENSKI GUN'S AND ROSES

Na slovenski glasbeni sceni bi težko našli skupino, ki bi trenutno bila popularnejša, vsaj kar se tiče trše obarvanega zvoka, kot je velenjska skupina CHATEAU.

Skupina se po izidu kasete, ki nosi naslov "OBJEMI ME", na veliko pojavlja v vseh medijih in pa na koncertih in žurjih. Nekako tiho so dobili laskavi naziv, da so slovenski Gun's And Roses.

CHATEAU pomeni v francoščini dvorec, grad, deluje že od leta 1986, ko jo je ustanovil takrat že bivši kitarist skupine Šank Rock **Miran Mramor**. Od originalne zasedbe sta še danes v Chateauju bobnar **Stane Odlazek** in vokalist **Matjaž Ograjenšek**.

Prvi večji uspeh so doživeli leta 1987 na Pop delavnici s skladbo "Ne laži mi", ki je kasneje izšla tudi na njihovi prvi kaseti "TVOJE OČI". Do te kasete so bili Chateau tipični pop band. Z zamenjavo oz. prihodom novega kitarista (iz Šank Rocka) **Zvoneta Hranjeca**, je glasba postala trša in se nekako zgladuje, oz. približuje zvoku ameriškega Hevy Rocka. Največji uspeh so fantje doživeli na lanski Pop delavnici, ko so zmagali s skladbo "Objemi me". Z uspehom se niso uspavali, ampak so poiskali še boljše - nove člane in skupaj pripravljali material za svojo drugo kaseto "OBJEMI ME".

Tisti boljši član, ki je v skupino prinesel še več motivacije, zagona in pa znanja, je Dravogradčan - prekaljeni glasbeni maček **MIRAN VAVČE**, ki igra klaviature in poje. Novi član je tudi basist **Aleksander Ževard**.

Skupaj so v Studiu Tivoli posneli novo kaseto, ki je izšla v 5000 izvodih pri založbi Corona. Avtor besedil je P. Rezman, vso glasbo pa je napisal **Zvone Hranjec**, ki je obenem tudi producent.

Skupina Chateau se lahko pohvali z video spotom skladbe "Najina noč",

Skupina CHATEAU

ki je bil posnet v starem rudniku v Velenju. Fantje še veliko pričakujejo od skladbe "Gremo v nebo" in balade "Tanja".

Promocija kasete je že v teku in bo podprta tudi s TV reklamo. Fantje so trenutno vroči in to so vedeli oz. začutili tudi sponzorji, ki so podprli tudi izdajo kasete. Založba Corona je plačala snemanje, ostale stroške pa sta pokrila **Bistro Amadeus** in **Mini-market** iz Dravograda.

Tudi letos bo skupina sodelovala na Pop delavnici, skladba je že napisana, vendar naslova zaradi strogih pravil še ne smemo objaviti.

Dogovarjajo se tudi za izdajo CD plošče, za jesen pa pripravljajo novo kaseto. Z novim - menda še tršim stilom in pa zborovskim vokalom (5 glasno petje vseh članov) pa še veliko obetajo.

Trem bralcem Prepiha, ki bodo pravilno odgovorili na nagradno

vprišanje, bo skupina Chateau podelila po eno kaseto "Objemi me".
S KAKŠNIM AVTOMOBILOM SE VOZI KLAVIJATURIST IN BACK VOKALIST SKUPINE CHATEAU MIRAN VAVČE?

- športni Ferari
- traktor Fergusson
- LADA
- BMW
- WARTBURG

KONTAKT:
SKUPINA CHATEAU
OŠ ŠALEK
Šalek 87 p.p. 179
63320 VELENJE

Pravilne odgovore pošljite na uredništvo Prepiha. Za lažje reševanje naj povemo, da je to znani avtomobil na šh krajev, ki ga krasi napis GORBAČOV - PERESTROJKA.

Darko Kašnik

PREPIH NA KONCERTU JESUS AND MARY CHAIN

Hala Tivoli, 3. maj ob 20. uri, gledalcev okoli 1000.

Jesus And Mary Chain so pred kratkim izdali svoj novi LP z naslovom HONEY'S DEAD, katerega naj bi na omenjenem koncertu tudi pred-stavili. Koncert je bil rockovsko obarvan, iz novega albuma je bilo le ne-kaj skladb. Izognili so se tudi njihovi drugi plošči DARKLANDS, ki je ti-pičen pop izdelek. Na nek način celo simpatično, le odziva pri publiku ni bilo. Najboljši element koncerta je bil LIGHT SHOW, ki je bil bogat - fantastičen (pri nas takšnega še nismo videli) in pa video projekcije, ta-ko, da je koncert spominjal na en sam videospot. Trajal je samo dobro uro.

REZIME: JAMC so v ustvarjalni krizi in to se je videlo tudi na tem koncertu. V Ljubljani smo jih videli že drugič in če ne naredijo boljše in drugačne plošče, potem je to dovolj. Organizator ROPOT je želel dober koncert, a se je na žalost izjalovil. Prihodnjič jim želimo več sreče pri izbiri.

Darko Kašnik

Lestvica vročih 5 disca JOLLY

- LET'S GET ROCKED - DEFF LEPPARD
- HUMAN TOUCH - BRUCE SPRINGSTEEN
- AMERIKA - WHAT TIME IS LOVE - THE K.L.F.
- ONE - U2
- DAS BOOT - U96

Pa še vprašanje: kdaj je JOLLY odprt?

Tisti, ki bo pravilno odgovoril, bo seveda nagrajen z dvema prostima vstopnicama.

Pravilni odgovor nagradne uganke iz 7. številke Prepiha: Rdeči baron je bil nemški letalski pilot - as iz 1. svetovne vojne. Nagrade (ploščo skupine Rdeči baron) so prejeli:

Krajnc Domenka
Smrečnikovo 19
Mežica

Tone Kušar
Robindvor 38
Dravograd

Ruža Vučetič
Eletrarniško naselje 3
Vuzenica

ZILA
TRGOVSKO PODJETJE

SLOVENJ GRADEC

Poleg že tradicionalno bogato založenih trgovin in nizkih cen, pripravlja T.P. ZILA v času od 23. 5. 1992 do 25. 7. 1992, za vas veliko nagradno akcijsko prodajo.

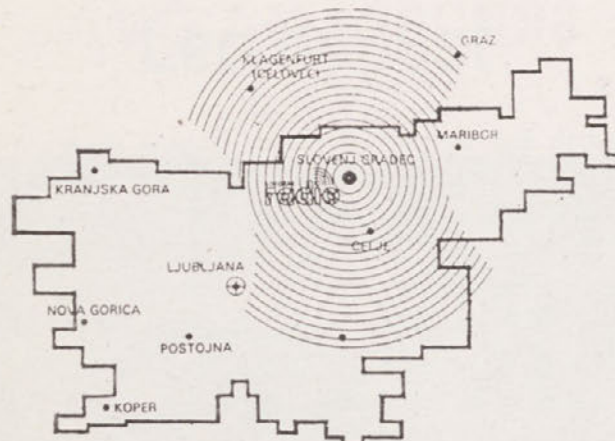
Pri vsakem gotovinskem nakupu nad 1.000 SLT vam bodo v vseh Zilinih prodajalnah poklonili žrebni kupon.

Žrebanje bogatih nagrad bo v soboto 25. 7. 1992 od 18. ure naprej pred BLAGOVNICO V MISLINJI.

NAGRADE:

1. BARVNI TV
2. FRANCOŠKA POSTELJA
3. ELEKTRIČNI ŠTEDILNIK
4. MOŠKO KOLO
5. SMUČI ELAN
6. MIXER GORENJE
7. KOTALKE S ČEVLJI
8. CVETLIČNO KORITO
9. 10. ROLKA
- 11.-15. LEŽALNE BLAZINE

ZILA DANES - ZA VAŠ BOLJŠI JUTRI!

koroški
radio
slovenj gradec

UKV 97,2 IN 88,9 MHz STEREO

Mariborska 8,
Radlje ob Dravi
Tel: 0602 71-361
Fax: 0602 71-823

SE PRIPOROČA ZA OBISK V SVOJIH GOSTINSKIH ENOTAH:

- HOTELU KOZJAK V RADLJAH
- KOLODVORSKI RESTAVRACIJI V PODVELKI
- GOSTIŠČU MARČIČ V SLOVENJ GRADCU
- RESTAVRACIJI V VUZENICI
- GOSTIŠČU RIBNICA NA POHORJU
- SLAŠČIČARNI V RADLJAH

V VSEH GOSTINSKIH ENOTAH BOSTE LAHKO IZBIRALI MED BOGATO PONUDBO JEDI IN PIJAČ.

POIZKUSITE!

***TEPPSA* d.o.o.**
IZDELAVA PREHRAMBENE
EMBALAŽE IN STORITVE
SL. GRADEC Tel. 44-06

Izdelava prehrambene embalaže
zunanja, notranja trgovina - zastopstv
zaključna gradbena dela

TEPPSA d.o.o.
Heroja Vrunča 8, Slovenj Gradec
Tel. 0602 - 44-065

**SP MERX
TURISTIČNO GOSTINSKO
PODJETJE KOŠENJAK
DRAVOGRAD**

HOTEL KOŠENJAK DRAVOGRAD, RESTAVRACIJA »NA KLANCU« v trgu Dravograda, RESTAVRACIJA »ESPRESSO VIČ«, GOSTILNA PATERNUS v trgu Dravograda, GOSTILNA »MEŽA«, TRGOVINA TRG, MENJALNICA IN TRGOVINA na mednarodnem prehodu Vič, SALON GALANTERIJE ZA INTIMNO NEGO, PROSTOCARINSKI PRODAJALNI NA MMP VIČ IN PROSTOCARINSKA PRODAJALNA NA MP LIBELIČE.

ŠKRUBEJ NA DVA ČEKA

Znani slovenjgraški vicmohar Zlatko Škrubej (tudi reden pisec pisem bralcev v Prepihu) se je odločil za akcijo. Nazdravil je s kozarčkom belega in se ponudil na dva čeka...

PREDLOG ZA PAROLO - DRUGIČ

Sploh ni treba, da je komurkoli žal, vedeti pa je vendarle dobro, da je resničnost "velike krize" Lesne lahko še naprej izražena z grafitom ali parolo: "LESNA - TO JE PARTNER. Z VAMI SMO TUDI V ZA VSE TEŽKIH ČASIH. ZANESITE SE NA TO".

Peter Petrovič

Garb prihaja na svoj račun

Zanani neodvisni sindikalni lider neodvisnega sindikata Miroslav Garb se je ob metanju Peterletove vlade razveselil, kajti po "levem zasuku" bo njihov sindikat ponovno opozicija. Še bolj pa se je Garb razveselil, da je na podpredsedniški stolček prišel Herman Rigelnik, kajti z njim imata veliko skupnega. Oba sta svojčas delala pri Feeru, nato pri Gorenju, in eden drugemu nista ravno pogosto ploskala. In spet je tako kot v Gorenju: Rigelnik je šef, Garb pa ponovno v opoziciji. In naj še kdo reče, da se zgodovina ne ponavlja.

DOSTAVA NA DOM

Izjemen sloves dobre gostilne si je že ustvarila gostilna "Urška", to je tam ob bencinski črpalki na Muti.

Poleg solidne postrežbe vam zagotavljajo tudi kar se da diskretno dostavo na dom, če vas tekoče dobrote zbijejo na tla.

O tem, ali je za tolikšno pozornost potrebna kakšna posebna funkcija, viri ne govorijo.

Le kje so časi, ko so rekli, da je treba pijančka preprosto vreči čez prag?!

Trgovsko - poslovni center (II)

Potem, ko je dravograjski trgovsko - poslovni center dosegel v slovenskem prostoru takšno odmevnost, so se za podoben projekt odločili tudi v Slovenj Gradcu. V te namene je občina skupaj z ljubljanskim Smeltom že ustanovila mešano podjetje in na Celjski bodo kmalu tudi zakopali.

In kaj imata oba koroška TPC skupnega? Zgolj in samo ime, borčevski godbi na pihala iz Šentjanža pa bo v veliko veselje, če bo ob otvoritvi lahko zapihala kar v Slovenj Gradcu. Po naj-novejših dravograjskih peripetijah je res vprašanje, ali si bodo šentjanški borci - godbeniki čakali dan, ko bodo rezali vrvico na centru v Dravogradu.

Matic se ne jezi

Mag. Matic Tasič si je v Radljah ob Dravi podrobno ogledal teniški duel med Janezom Janšo in Janezom Slaparjem ter domačo dvojico Francem Žaučerjem in Slavkom Komšetom. Nekateri so trdili, da je Maticu kar po malem žal, da ni držal v roki reket, vendar ga na ta dvoboj ni nihče povabil. Znano je, da je Matic dober tenisač in Slapar bi imel težjega nasprotnika.

Predvidevamo pa, da gospod Tasič tovarišem iz Radelj ne bo ostal dolžan in kmalu lahko pričakujemo na Ravnah dvoboj Tasič : Drnovšek.

Pravi naslov

Te dni je na naše uredništvo ponovno prispelo več pisem, v katerih dekleta sprašujejo po naslovu znanega in lepega policaja, Zlatko imenovanega. Za vse oboževalke objavljamo kar vizitko, vendar ga ta teden nikar ne kličite in iščite, kajti Zlatko skupaj z nekaterimi novinarji plove z barko po nekoč sinjem Jadranskem morju.

ZLATKO HALILOVIČ, iur.
inšpektor za posebne naloge

Telefon v službi: 0602/ 42-191, int. 213, 42-581, Faks: 0602/ 41-990
Privat: Javornik 60, 62390 Ravne na Koroškem, Telefon: 0602/ 23-366

In še ekskluzivna novica: po manj kot letu dni bo gospod Halilovič ponovno napredoval.

Jožica ima smolo

Gospa Jožica Puhar ima s Koroško resnično veliko smolo. Znana je anekdota, da je njena prva pot trajala nekoliko dlje, saj je na Koroško potovala prek Maribora. Ko se je oni dan ponovno oglasila na Koroškem, pa je njena alfa v Mislinji zapeljala s ceste. Vendar je bila Jožica kljub vsemu v Radljah zelo dobre volje, v Mačkovem dvorcu je tudi zaplesala in obljubila, da se na Koroško še vrne. Seveda pa bodo še prej pred njenimi vrati stali mnogi koroški direktorji s kovčki, saj je Puharjeva gotovo tista, ki je Koroščem v Peterletovi vladi bila najbolj naklonjena in je za nas največ naredila.

Lep dopust

Prvomajski prazniki so bili za nekatere tudi dopustno obarvani, in ker Slovenci sedaj nimamo morja (okrog Kopra je neka mlaka) večina Slovencev pač rada zaide v toplice. Tudi vodilna moža dravograjske občine (izvršnik Mirko Kotnik in župan Vinko Podržan) sta si ob delavskem prazniku privoščila dopust v enem od slovenskih zdravilišč. Seveda se poprej o tem nista dogovarjala, in zgodilo se je, da sta se znašla v enem in istem zdravilišču. Ker pa se moža že v občinski zgradbi ne gledata ravno spoštljivo, jo je Mirko Kotnik dan potem raje ucvrl domov.

Podjetni Komše

Slavko Komše je eden najbolj znanih direktorjev v radeljskem koncu in njegova firma nosi ugledno ime - Surovina. Komše pa je tudi mož, ki se rad kaže v javnosti (tudi s hčerko), še posebej, če so to politiki takšnega kova kot je Kučan, Peterle, Janša in drugi. Lani je že kupil "predsedniški stolček", pred dnevi pa se je na teniškem igrišču pomeril z Janšo in Slaparjem. Le kaj si bo izmislil v tretje?

Vutejeve nade

Od sprememb v slovenski vladi si od Korošcev največ obeta mag. Danilo Vute, ob prostem času propagandist na Koroškem radiu. Borut Šuklje, novi minister za kulturo, je namreč Vutejeva poročna priča, sicer pa sta bila skupaj soldata v Postojni. Če je dr. Capuder vzel v službo gospoda Igorja Prodnika, znanega odbornika v zboru KS ravske občinske skupščine, bi tudi Šuklje lahko našel kakšno pisarno za Vuteja. No, verjetno bo pisarna Igorja Prodnika kmalu prazna?...

Predsedniki

Mag. Matic Tasič in Franc Fras, oba predsednika občinskih vlad, sta ob nedavnem nogometu v Radljah ob Dravi zvesto sledila Lojzetu Peterletu, ki je takrat še zasedal premierski stolček. Vljudnostno prav primer na poteza, s taktičnega vidika pa vprašljiva, kajti takrat so bile Peterletu štete že ure. Seveda pa je vseskozi bila v precepu gospa Jožica Puhar, od katere smo Korošci doslej dobili največ in veliko še pričakujemo.

Doktor, au boli!

V našem, nekoč tako cenjenem združenem delu, je vse mogoče. Tako se je v znanem podjetju v zgornji Mežiški dolini zgodil udarec, močan udarec, ki mu je sledil še eden in to sredi delovnega časa. Pretepeni bo tožil, možakar, ki je svojega šefa z dvema udarcema premikastil, pa ima od sodelavcev "v dobrem" toliko pirov, da jih v letu dni ni sposoben popiti.

PONOSEN, DA JE BIL SLOVENEK

PO KRIVICI POZABLJENI

24. maja letos mineva natanko petinosemdeset let, kar se je v Mariboru rodil duhovnik, misionar, predvsem pa prevajalec, pisatelj in prenašalec slovenske besede v svet. A njegovo ime, ki nosi devetkratni naziv doktor znanosti, med nami ne pove kaj dosti. Doktor Ferdinand Kolednik pa je vse do svoje smrti (31. avgusta 1981 leta v Podgorju, Rož na avstrijskem Koroškem) bil prepričan, da se s slovensko besedo da obiti svet; kajti vedno, kadar sva se srečala, mi je dejal: "Kamorkoli greš, pa naj bo to doma, v Evropi, Ameriki ali v Afriki, vedno in povsod govori slovensko, saj se zmeraj najde kdo, ki te razume." Danes, po tolikih letih, kar njegovih besed ni več moč slišati, vem, da je imel še kako prav! Zlasti sedaj, ko z demokracijo lahko ugotavljamo, kako velik in bogat je naš duhovni kapital, a žal potepen in raztepen med tujimi logii!

In čemu mu pripisujem, temu zavednemu Slovencu s kanadskim državljanstvom, bivališči v Kanadi, Ekvadorju, Nemčiji, Franciji in predvsem

Na fotografiji: Doktor Ferdinand Kolednik, slovenski duhovnik in prevajalec, edini tuji član društva kanadskih pisateljev, dobitnik premnogih priznanj, tudi francoske akademije.

v Avstriji, tolikšen pomen? Gospoda Koletnika je od-

likovala njegova izredna nadarjenost za jezike. Najmanj enajst jih je tekoče obvladal v govorjenju in v pisavi, druga njegova odlika pa je bila silna delavnost, vztrajnost in iznajdljivost. Vse življenje je opravljal duhovniško službo, med vojno je bil zaprt, Nemci so mu zdrobili kolena in čeljust, obsojen je bil na smrt, a ga je rešil konec vojne... Pa nikoli, prav nikoli ni klonil. Pridno je pisal in prevajal.

In prevajal je slovenske pisatelje, zlasti Jurčiča in Finžgarja. Jurij Kozjak, Slovenski janičar je po njegovi zaslugi ugledal luč sveta v petdesetih jezikih, premnogo katerim pa je bil tako všeč, da so ga tudi ponatisnili. Sam je; čeprav je vedel, da to ni Jurčičevo najboljšo delo, bil vendarle prepričan, da prav ta tujcem najlepše prikazuje slovenski narod in njegovo trpljenje; povest je prevedel v devet jezikov, za ostalih enainštirideset pa našel prevajalce in denarno omogočil izide knjig.

Pa ni imel rad samo Jurčiča. Iz Finžgarjevih pisem gospodu Koledniku spoznamo, kako

zelo se je zavzemal za prevode Finžgarjevih del, zlasti v nemščino, francoščino, angleščino, poljščino, češčino, hrvaščino, portugalsčino, pa tudi srbsčino, kitajščino, hebrejščino,...

In zatorej ni čudno, da je finžgarjeva povest SEDEM POSTNIH PODOB, povsod, kjer so bila objavljena doživela kar nekaj ponatisov, radi pa so imeli tudi DEKLO ANČKO, STRICE, MAKALONCO.

So pa Koledniku vseskozi premnogi metali polena pod noge in je imel nemalo križev ter težav, preden je kateri prevodov ugledal beli svet. Ne samo, da je mnogokrat delal samo tako, da je vse stroške, tudi tiskanje, plačal sam, temveč je naletel na nerazumevanje (leta 1958, 59) tudi med slovenskimi založbami, kot so Državna ali Mladinska.

Bilo bi prav, da bi vsaj sedaj gospod Kolednik našel pravo mesto med nami. Morda tudi v katerem izmed leksikonov, ki drugače tako zelo radi odmerjajo prenekaterim kar preveč besed!

Tončka Repnik - Vrhnjak

KOROTAN p.o.

Ravne na Koroškem
Čečovje 6
tel.: 0602/22-711, 21-476
fax: 0602/23296
ŽR 51830-601-22865

UGODNA KREDITNA PRODAJA ZA VSE BLAGO, RAZEN ŽIVIL.

ZA VSE BLAGO, RAZEN ŽIVIL, 6 MESEČNI KREDIT, 20% POLOG IN SAMO 11% NESPREMENLJIVA OBRESTNA MERA.

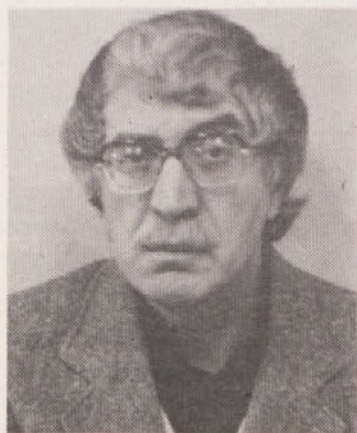
GOTOVINSKI POPUSTI ZA NAKUP GRADBENEGA MATERIALA, ELEKTRO IN VODOVODNEGA MATERIJALA. PRODAJA NA TRI ČEKE, TER POPUST PRI NAKUPU DARILNEGA BONA.

VSE TE UGODNOSTI VAM NUDIMO V VSEH PRODAJALNAH TP "KOROTAN" OD ČRNE DO KOTELJ IN SE PRIPOROČAMO ZA NAKUP.

CENIKI DEL, MORALA IN DVE ANEKDOTI

Cinik pozna vsaki stvari ceno in nobeni vrednost.

Piše: Marjan Kolar

doma 150 - 250.000 SLT na mesec.

Tistemu, ki bi se rad zdajle začel zgražati nad pokvarjenostjo novega sistema in hvaliti starega, brž naslednji spomin.

Ko smo bili sredi 50 let spet enkrat skregani z Rusi, je revija *Tovariš* objavila zelo zajedljiv članek. V njem je razkrinkala sovražnika s trditvijo, da je v Sovjetski zvezi več milijonarjev kot v Veliki Britaniji. Seveda ti milijonarji niso imeli denarja na bankah, zato pa so posedovali drage dirkalne konje, umetnine v luksuzno opremljenih stanovanjih, dače itn. Razen vodilnih politikov in visokih oficirjev so med take milijonarje šteli še nekateri režimu všečni znanstveniki in umetniki. Da se življenjski standard poprečnih državljanov Sovjetske zveze ni mogel primerjati s standardom v Veliki Britaniji, se razume samo po sebi.

Od vprašanj, ki se ob teh dejstvih ponujajo, izberimo dve.

Prvo: koliko je pri nas ocenjeno kakšno delo, drugo: kako nam takšni ceniki oblikujejo vrednostna merila in s tem našo moralo nasploh.

Jasno je, da so na dnu lestvice nekvalificirana, pomožna in umazana dela. Nekaj više, vendar ne zelo visoko, so kvalificirana dela v proizvodnji in nekaj nad njimi strokovna dela.

Vse skupaj pa se po zaslužkih očitno ne more meriti z uspešno prodajo lastnih ali tujih izdelkov (akviziterji) ter s sklepanjem donosnih poslov, ki prinašajo podjetjem naročila, s tem oživitvev proizvodnje in zagotovitev delovnih mest. Visoko je ocenjena sposobnost prodora na razvite trge.

Seveda se takšna kategorizacija dela mora poznati tudi pri njegovem vrednotenju. Navadili smo se občudovati spretneže vseh vrst, posmihamo pa se okornim poštenjakom, ki sicer znajo garati iz dneva

v dan, vendar od tega nimajo kaj prida koristiti.

Boljše je torej biti zviti kot delaven, več velja jezičnost kot poštenost in vsak dan znova se dokazuje resnica, da bolje odreže brezskrupuloznež kot človek z občutljivo vestjo. Seveda je še zmeraj v čisljih balkansko geslo "znajdi se" in bolj je cenjeno odkrivanje lukenj v zakonih kot spoštovanje zakonitosti. Takšno iskanje bližnic do (seveda le relativno) velikega denarja v kratkem času (življenje je kratko) gre nujno zmeraj na račun nekoga ali nečesa. Akviziter lahko služi samo zaradi naivnosti mnogih strank, ki jih pregovori k nakupu ne ravno nujnih reči, plačana ljubica olajša osamljenega poslovneža za denar, ki bi ga lahko koristno naložil, manager s hlastanjem po zmeraj večjih zaslužkih zajeda v substanco podjetja, zanesljivo pa v maso za plače.

Nekje na tej točki se začne opisana morala hitrega bogatenja krhati. Namreč:

vsi moški ne morejo postati akviziterji, vse ženske pa ne morejo služiti denarja z erotičnimi masažami. Vsi ekonomisti, sociologi, inženirji ali pravniki ne morejo postati managerji s plačo 3.000 DEM na mesec.

Vsi ne moremo postati trgovci, nekateri moramo tudi kupovati. Za kupovanje moramo imeti denar, tega pa si moramo zaslužiti pri uspešnih delodajalcih, saj za tisto, kar bi dobili od Zavoda za zaposlovanje ali nazadnje od Centra za socialno delo ne bi mogli veliko kupiti.

Kakorkoli se torej mešajo in delijo te karte, v zmeraj novih igrah družbenih in osebnih vzponov in padcev, vselej so v večini tisti, ki v potu svojega obraza pridelajo 300 - 500 DEM, v manjšini pa oni, ki jih zaslužijo 1.000, 2.000 in več. In temu se očitno prilagaja tudi naš način mišljenja in čustvovanja.

Zato se bo s časom nujno uveljavila drugačna morala od opisane. Nasprotje od posmehovanja delu pa je spoštovanje dela, nasprotje bližnic so trde, redne poti in nasprotje blefiranja je znanje in strokovnost.

Vsi vemo, da imamo dobre in manj dobre delavce ter dobre in manj dobre managerje. Kakor si dober delavec zasluži višjo plačo od slabega, si tudi uspešen manager zasluži spoštovanje in za izjemno delo izjemno plačilo.

Reklamnih besedil o zgodovini Železame Ravne smo tako navajeni, da se nam zdi, kakor da so se plemenita jekla zmeraj delala kar sama od sebe. Pa se seveda niso.

Konec prejšnjega stoletja, v času, ko je prevaljska železarna nezadržno propadala, je bil v Jeklarni Ravne direktor Marischler. Ta je bil v tovari ob sleherni uri dneva. Vsakega dela se je naučil vsaj toliko, da je vedel, koliko delavec trpi in mu je določil primerno plačo. Marischler je včasih delal tako pozno v noč, da je tudi prespal kar v laboratoriju. S svojim delom in zgledom je z leti vzgojil najboljši možni kader.

Takrat se je kvaliteta ravenskega jekla močno izboljšala ter pridobila nov ugled doma in v svetu. Prevalje so propadle, Ravne so se dvignile.

Ob koncu 1. svetovne vojne, deset let po Marischlerjevem odhodu, je na Ravnah postal direktor Lorberau. Po "strokovnosti in marljivosti se ni mogel primerjati z Marischlerjem. Čeprav je seveda vojna povzročila hudo krizo, so ljudje trmasto verjeli, da je bil tudi direktor precej kriv za to, da je železarna izgubila samostojnost in postala nepomembna Boehlerjeva podružnica.

Za uspehi so torej zmeraj ljudje z imenom in priimkom in za neuspehi tudi. Tako je bilo nekoč in tako je danes.

Maja 1992 znaša v Republiki Sloveniji zajamčena plača okoli 250 DEM. Za prehrano enega begunca odšteje država mesečno 100 - 110 DEM. Medtem, ko se različni sindikati bodejo z delodajalci za izpolnjevanje kolektivnih pogodb, si poskušajo managerji s plačo in inozemskimi dnevnicami vred zagotoviti vsaj 1.500 - 2.000 DEM. Tudi če jim to uspe, so še vedno komaj na nivoju delavcev na Zahodu, nikakor pa se ne morejo primerjati s kolegi v razvitem svetu.

Vzporedno pa obstaja tudi drugačen trg ponudbe in povpraševanja. Povzemam iz Salamonovega oglasnika št. 153 z dne 7. 5. 1992:

Spretnež obljublja interesentom stalno zaposlitev v Avstriji, če mu dajo 4.000 DEM nagrade.

Dober trgovski potnik naj bi imel možnost kasirati 100 - 300 DEM provizije na dan.

Neka gospa prosi za posojilo nekaj tisoč DEM. Obresti odsluži. Dobesedno.

Druge dobrosrčne gospe ponujajo ljubizenske usluge po 60 - 100 DEM na uro.

Maserkam za erotično masažo oskrbijo delo za mesečni honorar 100 - 150.000 SLT, privlačnim damam do 30 let pa nudijo za spremstvo poslovnežev v tujino in

KNJIGA O MEŽIŠKI DOLINI

V začetku maja je v Ljubljani (spomočjo občine Ravne) izšla knjiga Karle Oder Etnološka topografija slovenskega etničnega ozemlja - 20. stoletje - Občina Ravne na Koroškem, ki so jo v petek, 8. maja, predstavili v Koroški osrednji knjižnici Dr. Franc Sušnik na Ravnah. Vzbudila je nenavadno zanimanje javnosti, tako, da predstavitev ni bila več le komorna zadeva, ampak dogodek širših razsežnosti, ki ga je s svojo navzočnostjo povzdignil še podpredsednik slovenske vlade

Matija Malešič. Lahko je temu botrovala hkratna otvoritev razstave o Mežiški dolini, ki jo je za to priložnost pripravil Delavski muzej, vendar dejstva, da se o knjigi pohvalno izrazi vsak, kdor jo dobi v roke, tudi ni moč zanikati.

TO SO TI KRAJI...

Knjiga Karle Oder dokazuje, da njena avtorica, kustosinja ravskega Delavskega muzeja, dobro pozna svoje delovno področje - preteklost in sodob-

nost Mežiške doline - zato je njen izdelek doslej najbolj celovit in strokoven prikaz krajev in življenja ljudi v občini Ravne na Koroškem.

Prvi je knjigo na petkovi predstavitvi pozdravil prof. Janez Mrdavšič, ravnatelj knjižnice. Ugotovil je, da je Mežiška dolina vredna knjižne obdelave, saj so to kraji:

- kjer so leški knapi svojčas nakopali več premoga kakor vsi zasavski premogovniki

- kjer so mežiški knapi skopali več kot 800 km rovov

- kjer je v 19. stoletju hrumela ena najboljših sredneevropskih železarn in

- kjer so Ravne znale izrabiti znanje svojih ljudi.

To so kraji s čudovito kulturno krajino, a tudi kraji, kjer je človek zagrešil neodpušljive ekološke napake. Vendar se je v teh krajih od nekdanje lepe družilo z uporabnim.

Knjiga je izšla v času, ko na pragu slovenske samostojnosti delamo obračun s preteklostjo, in je dokaz, da imamo Korošci veliko tega, s čimer lahko z drugimi Slovenci vred stopimo pred narode sveta.

DOSLEJ NAJ- BOLJŠA

Knjiga o občini Ravne je petnajsta v vrsti edicij, ki jih je pripravil Znanstveni inštitut Filozofske fakultete v Ljubljani v okviru projekta, ki so ga pred desetimi leti zastavili etnologi pod vodstvom prof. dr. Slavka Kremenška. Vodja projekta je želel biti pri predstavitvi knjige stvaren, vendar se tudi on ni mogel izogniti pohvali, še več, dejal je, da je to najboljša knjiga projekta, ki ga iz subjektivnih in objektivnih vzrokov ne bo mogoče dokončati. Od načrtovanih 77 del s celotnega slovenskega narodnostnega prostora jih je, ali še bo izšla le četrtnina, zato pa imamo Korošci zdaj obdelano že drugo območje - pred leti je izšla knjiga Marije Fister o Rožu.

PODPREDSIEDNIK MALEŠIČ ODPIRA RAZSTAVO

Knjiga Karle Oder se drži prvotne zasnove po projektu in predstavlja najprej notranji ustroj območja, demografsko in gospodarsko podobo, poklicni in socialni profil prebivalstva, novosti v vsakdanjem in gospodarskem življenju ter razkroj tradicionalne kulturne podobe.

H kakovosti knjige je po mnenju dr. Kremenška prispevalo več dejavnikov. V prvi vrsti sposobnost in prizadevnost avtorice, ki se ni ustavila na površju in obrobju podatkov in je znala seči v jedro problematike, nato domoznanska zavest Koroške, kjer bolj kot drugje skrbijo za zbiranje in ohranjanje ter izdajanje tovrstnega gradiva, pri čemer ima neprecenljivo vlogo Koroški fužinar. Podlaga za kakovost knjige je tudi v socialni in profesionalni pestrosti Mežiške doline, kar je avtorica znala vsestransko zajeti in predstaviti. V knjigi je prišla do izraza mejna lega Mežiške doline in germanizacijski pritisk, ki je bil tod močnejši kot drugod po Sloveniji. Velike posledice za te kraje je zapustila tudi rez, ki jo je po plebiscitu ustvarila državna meja, saj je Mežiška dolina tedaj izgubila stik s svojimi upravnimi, političnimi in kulturnimi središči, ki jih po drugi svetovni vojni ustvarjeni center v Slovenj Gradcu ne more enakovredno nadomestiti in ga ljudje ne morejo sprejeti.

Ker se je Odrova enako poglobila v življenje kmečkega kot nekmečkega prebivalstva, pomeni njena obdelava pomembno pridobitev tudi za etnologijo kot stroko.

Ob dokumentarno bogati vsebini bogati knjigo še obsežen seznam virov in literature ter na podlagi izkušenj izraženo mnenje o tem, katere raziskave bi bile na tem območju še potrebne. Glede na avtoričino mladost - šteje še le 32 let - lahko izpod njenega peresa še veliko pričakujemo,

KARLA ODER IN PROF. DR. SLAVKO KLEMENŠEK OB PREDSTAVITVI KNJIGE

hkrati pa naj bi bila knjiga v spodbudo tudi drugim strokovnjakom, da bi stopili na na njeno pot in naredili nekaj vrednega za kraj in zase.

NA ZAČETKU NE VES

Seveda je imela ob predstavitvi besedo tudi avtorica. Toda ker je tam res le opisovala vsebino knjige, teh njenih besed ne bom ponavljala. Kdor bi rad kaj več zvedel o Koroški v Sloveniji, naj seže po knjigi.

Sama sem se raje podala k Odrovi potem, ko je bil vihar mimo, in jo v njenem delovnem prostoru v muzeju pobarala, kako je njena zajetna in pohvaljena knjiga nastajala.

"Da jo bom napisala, sem se odločila pred petimi leti, ko me je k sodelovanju pri projektu nagovoril prof. Kremenšek. Tedaj si nisem predstavljala, koliko ur bo treba presedeti pri zbiranju

gradiva in pri pisanju, pa koliko poti bo treba opraviti. Potem ko sem bila že sredi dela in sem spoznala že tolikšno bogastvo Mežiške doline, pa ni bilo več mogoče nazaj. Treba je dokončati, kar začneš.

Gotovo sama, brez pomoči sodelavcev in moje ter moževe družine vsega tega ne bi zmogla. Predvsem mož ima pri tem delu velik delež."

Delo se je začelo z brskanjem po literaturi in se nadaljevalo z iskanjem virov. Dokaj ur ji je bil delovni prostor arhiv Slovenije v Ljubljani, v mariborskem ji je prihranil delo direktor muzeja prof. Krivograd, ki ji je dal na razpolago svoje zapiske in ji pomagal tudi s svojim bogatim znanjem zgodovine. Za knjigo je mogla uporabiti podatke, ki jih muzejski delavci zberejo pri rednem delu na terenu, Dobrije, Koprivno in Leše pa je obdelala sama.

Pisala je, pravi, največ ob večerih, marsikdaj pa tudi ob

koncu tedna, ko je bil mož z otrokoma navadno pri njenih starših v Otiškem vrhu.

Kakšna so bila njena srečanja z ljudmi na terenu?

Nikjer je niso nagnali, pravi, čeprav so bili ponekod sprva v zadregi, češ, da nič ne vedo. Ko pa jih je z nekaj vprašanji vpeljala v pogovor, je navadno sprožila neizčrpne izvire informacij. In ni se ji zgodilo, da bi šla kje lačna od hiše.

Kakor je torej Etnološka topografija Mežiške doline strokovno tehtno in zaokroženo delo (manjše pomanjkljivosti so seveda skoraj nujne in jih bodo poznavalci gotovo kmalu odkrili), je to hkrati knjiga iz ljudstva za ljudstvo in je zato še toliko bolj dragocena. Držalo bo, kar je povedal podpredsednik Malešič ob odpiranju razstave, namreč, da bo izsledke te knjige ob bodoči reorganizaciji občin in regij nujno treba upoštevati.

Foto: Ocepek Mojca Potočnik.

POVABILO K OGLEDU PANJSKIH KONČNIC

V Koroškem pokrajinskem muzeju v Slovenj Gradcu bo na ogled zanimiva zbirka panjskih končnic, ki je prvič dostopna širši javnosti v celoti in predstavlja presek ljudskega likovnega ustvarjanja v našem prostoru.

Panjska končnica, na Koroškem imenovana *čevnica*, je poslikana pročelna deščica čebeljih panjev pravokotne oblike z izrezanim žrelom *pilkom*, ki služi kot vhod v panj.

Poslikave na končnicah so bile značilne za slovenske pokrajine Gorenjsko, Koroško in SV Štajersko in so izjemne v širšem evropskem prostoru.

Najstarejše znane poslikane končnice so opremljene z letnicami iz 2. pol. 18. stol. V naslednjem 19. stol. je slikarstvo te vrste doživelo razcvet in ga označujemo tudi kot zlato dobo panjskih končnic. Na prelomu in v začetku našega stoletja lahko sledimo njihovem postopnemu propadanju. Na podeželje prihaja industrijsko izdelana likovna umetnost, ki zamenjuje ljudsko in bolj ustreza spremenjenemu okusu prebivalstva.

Tradicijo panjskih končnic je poleg razvitega čebelarstva in

ZA POKUŠINO: Legenda sv. Izidorja, 1869, Bistra, p. d. Ratih

zaslužka, ki ga je prinašala prodaja medu, voska in panjev čebel, pogojevalo tudi razvito podeželsko slikarstvo.

Slikarije na pročeljih hiš, znamenjih, polknih, vratih, skrinjah, omarah in drugje so bile pri kmečkem sloju splošno v navadi in prevzete od vzorov meščansko - plemiške kulture. Za slikarije na panjskih končnicah tega ne moremo trditi, saj so nastale brez omenjenih vzorov in odražajo pomen, ki so ga

čebele imele za človeka in njegovo skrb za zunanji videz čebelnjakov. Njegov odnos do sveta in duhovno obzorje sta določala pestrost motivov, ki se v veliki večini vežejo na religiozno tradicijo. Po mnenju dr. Gorazda Makaroviča so bili čebelnjaki s svojo pisano podobo verjetno prve galerije na prostem pri nas. Slovenski etnografski muzej v Ljubljani, Čebelarški muzej v Radovljici in muzej v Celju pa danes hranijo in skrbijo za pomembnejše

zbirke panjskih končnic v Sloveniji.

Od 21. maja dalje pa bo v prostorih Koroškega pokrajinskega muzeja v Slovenj Gradcu na ogled Čarfova zbirka panjskih končnic. V muzeju, kjer so končnice pred časom pridobili v hrambo, so se odločili zbirko v celoti predstaviti javnosti. Tako bodo predstavljeni najbolj kakovostni in lepi kot tudi manj zanimivi primerki.

Matevž Čarf je kot ljubiteljski zbiralec od okrog leta 1950 zbral nad tristo končnic. Našel jih je na področju od Slovenj Gradca do Tople. Večina zbirke se po izvoru veže na zgornji in srednji del Mežiške doline. Čeprav po ocenah zbirka nima večje umetnostno - likovne vrednosti, je pomembna, ker vsebuje zanimive motive še neznanne širši javnosti in je navezana na ljudsko likovno ustvarjanje pri nas. Zgodovinsko in etnografsko gradivo je vsekakor vredno ogleda, zato vas vljudno vabimo na sprehod skozi slikovite podobice.

GALERIJA

Prodaja oljnih slik, grafik in skulptur

Prodaja izdelkov domače in umetne obrti

Prodaja likovnih monografij, plakatov in razglednic

Založniška dejavnost za področje umetnosti in kulture

Posredovanje likovnih razstav doma in v tujini

GALERIJA N. KOLAR, ŠOLSKA ULICA 5, SLOVENJ GRADEC, SLOVENIJA, TELEFON (3862) 0602 44 044

PROIZVODNO IN TRGOVSKO PODJETJE PREVALJE
TRGOVINA Z GRADBENIM MATERIALOM - NA FARI PREVALJE
TEL.: (0602) 33-001, 33-002
ŽIRO RAČUN SDK RAVNE: 51830-601-20171
d.o.o. ZASEBNO DRUŽINSKO PODJETJE BERLOŽNIK

POZDRAVLJENI!

GRADITE ALI ADAPTIRATE VAŠO HIŠO ALI STANOVANJE?
PRIDITE V NAŠO TRGOVINO Z GRADBENIM MATERIALOM NA FARI
PRI CERKVI NA PREVALJAH IN SE PREPRAČAJTE O VELIKI PONU-
BI IN NIZKIH CENAH.
- OKNA "IZOLIR" IN POLKNA
- FURNIRANA VRATA "SUMO" V RAZLIČNIH IZVEDBAH IN FURNIR-
JIH
- VHODNA VRATA

SPECIALNA PONUDBA!

PARKET - KLASIČNI IN LAMELNI HRAST, BUKEV, JESEN
SCHIEDEL DIMNIKI
KLINKER PLOŠČICE
IZOLACIJE - STEKLENA VOLNA
ALU PLOČEVINA
VODOVODNI IN TOPLOVODNI INSTALACIJSKI MATERIAL
MARMORNE OKENSKE POLICE

NA KRATKO:

PRI NAS DOBITE VSE ZA VAŠO HIŠO

BREZ POPUSTOV SMO VSEENO NAJCENEJŠI!

POKLIČITE NAS:

(0602) 33-001 ALI 33-002

**VAŠA TRGOVINA JE TRGOVINA Z GRAD-
BENIM MATERIALOM "MEŽA" D.O.O.
PREVALJE**

ZAVAROVALNICA

M A R I B O R

POSLOVNA ENOTA SLOVENJ GRADEC

(Avtobusna postaja)

Tel.: 0602/41-595, 41-813

PREDSTAVNIŠTVO:

- RADLJE OB DRAVI, Tel.: 0602/71-941
- RAVNE NA KOR., PREZIHOVA UL. 24,
- Tel.: 0602/21-346
- DRAVOGRAD, TRG 4. JULIJA, Tel.: 0602/83-071

*V 365 DNEH JE LAHKO SAMO EN
DAN NESREČEN.*

NE PUSTITE SE PRESENETITI!

**ŽIVLJENJE GRE
NAPREJ IN MI Z VAMI**

MERCATOR - TRGOAVTO KOPER TUDI V SLOVENJ GRADCU

Pri Mercator - Trgoavtu iz Kopera smo se odločili, da bomo odprli svojo 36. prodajalno v Slovenj Gradcu.

Mercator - Trgoavto je podjetje, ki bo drugo leto proslavilo 30 - letnico obstoja. Naše področje delovanja je trgovina in to predvsem trgovanje na področju avto stroke. V Sloveniji smo v naši stroki med vodilnimi podjetji.

Vsa leta poslujemo uspešno. V lanskem letu smo dosegli 1.489.914.000,00 SLT prometa in 64.629.000,00 SLT brutto dobička. Rezultati za prvo tromesečje letošnjega leta so boljše, kot smo jih načrtovali. Povprečni brutto osebni dohodek znaša 50.000,00 SLT.

Do osamosvojitve smo delovali na celotnem jugoslovanskem trgu, kjer smo sicer še vedno prisotni, vendar v manjšem obsegu. Bolj intenzivno pa smo se zato odločili obdelati tržišče naše države Slovenije. V Slovenj Gradcu smo že nekaj časa iskali primeren prostor za našo prodajalno. Prostor smo sedaj našli, in sicer v Cankarjevi ulici 21 - Zdovčeva hiša. Prodajalna bo predvidoma pričela poslovati 1. 7. 1992.

V prodajalni bomo kupcem ponudili naš standardni program, predvsem:

- rezervne dele za vozila CZ in Renault,
- rezervne dele za tovorni program CZ, TAM - IVECO,
- vse vrste gum,
- elektro material za vrsto avtomobilov,
- programe TOMOS, ROG, Black & Decker, itd,
- avtokozmetiko
- in še vi lahko naševali.

Program prodajalne bodo dokončno oblikovali kupci s svojimi željami in potrebami, saj je naša ponudba zelo široka.

S to našo informacijo smo želeli seznaniti tudi delavce, ki bi želeli delati pri nas. Za prodajalno potrebujemo poslovodjo in dva prodajalca s področja občine Slovenj Gradec. Naš naslov je: Mercator - Trgoavto Koper, Pristaniška 43/a, telefon 066 25-271.

Srečali se bomo ob otvoritvi prodajalne, do takrat pa - srečno!

SAVARIA POKAL 92 V SLOVENJ GRADCU

Od prvega do tretjega maja je Slovenj Gradec gostil kadetske nogometne reprezentance avstrijske Štajerske, Gradišćanske (Avstrija), Železne Županije (Madžarska) in Slovenije. Na tradicionalnem, letos že 21. turnirju SAVARIA POKAL je bila najboljša selekcija Slovenije, drugo mesto so osvojili nogometaši Gradišćanske, na tretje in četrto mesto pa sta se razvrstili moštvi avstrijske Štajerske in Železne Županije. Prva mednarodna nogometna prireditev v Slovenj Gradcu se lahko pohvali z odlično organizacijo, kar je seveda zasluga organizacijskega odbora z gospodom Mirom Ankonom na čelu. Tudi predstavniki Nogometne zveze Slovenije so našli le besede hvale na račun turnirja, tako da lahko bržkone tudi v prihodnjih letih v Slovenj Gradcu pričakujemo kakšno pomembnejšo nogometno prireditev.

IZJAVE

FRANC NEŽMAH, eden izmed dveh selektorjev slovenske reprezentance: "Mislim, da je turnir v celoti uspel po zaslugi dobre organizacije. Naša ekipa je turnir uspešno odigrala, saj se vidi, da so fantje skrbno

selekcioniirani že pred štirimi leti. Tako smo pokazali vso moč. Naša tekma z Gradišćansko je bila nedvomno najboljša na turnirju, žal pa smo si zabili avtogol in tako izgubili eno točko. Veseli me, da imamo v našem moštvu dvajset enakov-

rednih igralcev, v prednosti pa so tisti, ki igrajo v prvi slovenski mladinski ligi."

MIRO ANKON, predsednik organizacijskega odbora: "Z veseljem smo sprejeli ponudbo NZS, da organiziramo letošnji SAVARIA POKAL. Na ta prvi

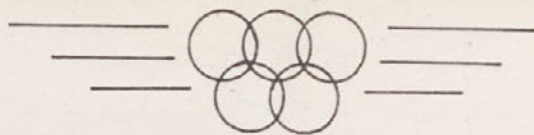
mednarodni nogometni dogodek v Slovenj Gradcu smo se pripravljali cel mesec. Ob tej priliki bi se zahvalil tudi občinskemu vodstvu, katerega gre zasluga za čudovit mestni stadion. Upamo, da pristaše nogometa tudi v prihodnje ne bomo razočarali, že čez dve leti pa se lahko nadejamo pomembnejše nogometne prireditve v našem mestu."

MIRO MAKSIMOVIČ, vodja tekmovanja: "Odločitev, da letošnji turnir izpeljejo v Slovenj Gradcu, je bila vsekakor upravičena. Domačini so na čelu z Mirom Ankonom turnir brezhibno organizirali. Tekme so bile korektno, videli smo dober nogomet. Reprezentanca Slovenije je zaslužno slavila. Dokaz - več, da imamo kakovostno generacijo, pred katero so kvalifikacijske tekme v evropskih pokalih."

IVO KRAJNC, član izvršnega odbora NZS in vodja slovenske selekcije v Slovenj Gradcu: "Nedvomno je Slovenj Gradec s tem turnirjem v nogometnem smislu precej pridobil. Mesto je zares živelo s to prireditvijo, posebej pa me veseli to, da je svoje prispevala tudi občina. Prizadevnim nogometnim delavcem želim še veliko uspehov."

Reprezentanca Slovenije, zmagovalka na SAVARIA POKALU 92, skupaj z Mirom Ankonom, predsednikom organizacijskega odbora

Ivo Krajnc se je v imenu Nogometne zveze Slovenije zahvalil za odlično organizacijo simboličnim darilom za organizatorje SAVARIA POKALA 92

REZULTATI

1. DAN:

Avstrijska Štajerska - Železna Županija 5:1 (1:0)

Slovenija - Gradiščanska 1:1 (0:0)

2. DAN:

Železna Županija - Gradiščanska 0:1 (0:0)

Slovenija - Avstrijska Štajerska 2:0 (1:0)

3. DAN:

Avstrijska Štajerska - Gradiščanska 1:2 (0:1)

Slovenija - Železna Županija 4:0 (2:0)

KONČNI VRSTNI RED:

1. SLOVENIJA 3 2 1 0 7:1 5

2. GRADIŠČANSKA 3 2 1 0 4:2 5

3. AVSTRIJSKA ŠTAJERSKA 3 1 0 2 6:5 2

4. ŽELEZNA ŽUPANIJA 3 0 0 3 1:10 0

Najboljši igralec: Paul STEINER
(Av. Štajerska)

Najboljši vratar: Jurgen
KIRNBAUER (Gradiščanska)

Najboljši strelec: Senad TIGANJ
(Slovenija) s štirimi goli

Možje v čmem na SAVARIA POKALU 92 so bili: Janus Semeš (Madžarska), Karl Deller in Herbert Stesgal (Avstrija), ter Janko Javornik, Niko Vivod in Janko Zbičajnik (Slovenija). S svojimi odločitvami na terenu so pripomogli k korektni igri in realnim rezultatom.

Najboljši strelec turnirja je bil debitant v moštvo Slovenije, ki je zabil štiri gole, od tega kar tri Madžarom. Senad Tiganj je sicer član Slovana Mavrice iz Ljubljane

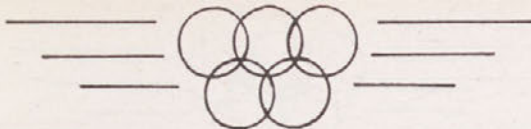
Vse nogometne reprezentance, ki so sodelovale na letošnjem turnirju SAVARIA POKAL, so tri dni prebivale v slovenjgraškem hotelu KOMPAS. Od nikogar nismo slišali pripomb na usluge domačih hotelirjev, prav tako pa so se mladi nogometaši izkazali z disciplino, ki jo gre pričakovati od vrhunskih športnikov. Harmonija bivanja torej.

Strokovna komisija je dodelila pokal za najboljšega vratarja Jurgenu Kirnbauerju

Foto: METODA

Rok Tamše

Konec junija na Ravnah klubsko evropsko prvenstvo

SEDEČA ODBOJKA - ŠPORT ZA TELESNO PRIZADETE IN TUDI ZA "ZDRAVE"

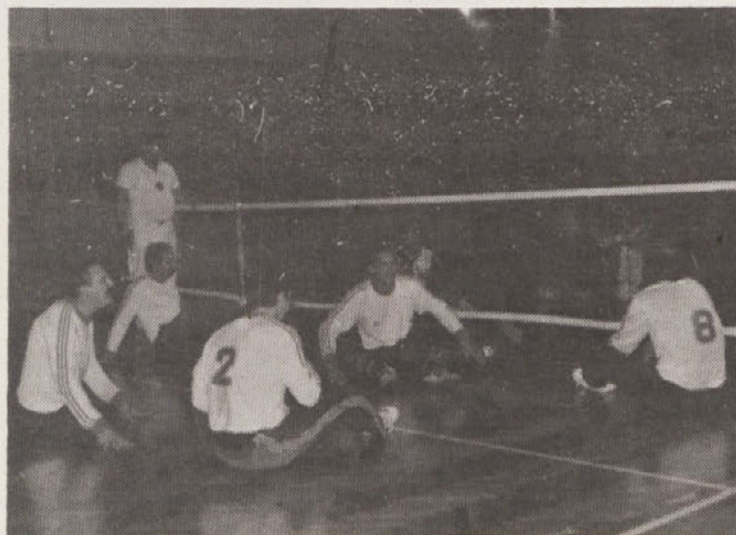
10 USPEŠNIH LET IŠD SAMORASTNIK RAVNE

Ravne bodo konec junija prizorišče velike mednarodne športne prireditve - evropskega prvenstva invalidov v sedeči odbojki. Euro Cup 92', kot to prireditvev krajshe imenujejo, bo ena največjih mednarodnih športnih prireditev v Sloveniji v tem letu, zato se Invalidsko športno društvo Samorastnik, ki je prejel organizacijo tekmovanja, nanj marljivo pripravlja. Kot je povedal Peter Ozmeč, generalni direktor organizacijskega odbora, bo na evropskem prvenstvu, ki bo od 29. junija do 4. julija, nastopilo 12 ekip iz enajstih držav. Na Ravnah pričakujejo okoli 270 športnikov in njihovih spremljevalcev, prišli pa bodo iz Nemčije (dve ekipi), Avstrije, Nizozemske, Švedske, Finske, Norveške, Madžarske, Kazahstana, Hrvaške, BiH, in Slovenije. Zaradi vojnih razmer v Bosni in Hercegovini je seveda vprašljiv nastop ekipe iz Sarajeva, zato so orga-

nizatorji povabili na turnir državnega prvaka iz Češkoslovaške federacije.

SLOVENIJO BO ZASTOPAL IŠD SAMORASTNIK

Slovenske barve bo na prvenstvu na Ravnah zastopal gostitelj srečanja, Invalidsko športno društvo Samorastnik z Raven na Koroškem, ki je že nekaj let zapored najboljša ekipa v Sloveniji. Odbojkarji Samorastnika so doslej sodelovali na dveh evropskih prvenstvih. Leta 1987 so kot reprezentanca Slovenije v Enschederu na Nizozemskem osvojili 11. mesto, leta 1990 pa so bili v Nyiregyhazi na Madžarskem osmi. Tokrat so ambicije naših odbojkarjev neprimerno večje, saj si želijo uvrstitve v sklepni del tekmovanja, med prve štiri ekipe.

"Samorastniki" v akciji

Ker bodo našo državo zastopali odbojkarji Samorastnika, je prav, da ta športni kolektiv malce bolj spoznamo.

Na Ravnah so pričeli z organiziranjem sedeče odbojke pred natanko desetimi leti. Pobudo, da se sestavi ekipa, je dal Davorin Kragelnik, ki je skupaj z Vladom Homanom nastopal za Kamnik.

"Konec leta 1982 smo prvič nastopili na kakšnem tekmovanju, udeležili smo se republiškega prvenstva v Kamniku," pripoveduje Peter Ozmeč, predsednik IŠD Samorastnik. "Seveda smo bili pravi začetniki, saj smo si šele nabirali znanje in izkušnje. Nič čudnega ni bilo, da smo z ljubljansko Olimpijo izgubili en niz kar s 15 : 0. Toda hitro smo se učili. V decembru istega leta smo smo na turnirju v Zagrebu že pripravili pravo senzacijo, saj smo med osmimi ekipami osvojili 2. mesto. Razvoj naše ekipe jenato šel iz leta v leto strmo navzgor, žal pa je kakovost v nekaterih bivših močnih

centrih, kot so bili Kamnik, Ljubljana in Murska Sobota, znatno opešala. Tako smo bili prisiljeni udeleževati se turnirjev izven Slovenije. Stike smo navezali zlasti z Nizozemci preko našega rojaka Jožeta Banfija, ki živi in dela v tej državi, nastopa pa za našo ekipo. Seveda so bili igralci našega društva vrsto let med najboljšimi v slovenski reprezentanci, ki je zadnja leta suvereno osvajala naslove državnih prvakov v sedaj že bivši Jugoslaviji. Zadnje takšno prvenstvo je bilo leta 1990 na Ravnah, tudi takrat smo bili z našo ekipo daleč najboljši," povdarja Peter Ozmeč, ki je gotovo najzaslužnejši za uspešen desetletni razvoj sedeče odbojke na Ravnah.

V ekipi Invalidskega športnega društva Samorastnik se je v teh letih preizkusilo kar lepo število igralcev. Nekateri so društvu zvesti že celo desetletje, tako Davorin Kragelnik in Vlado Homan, ki sta nastopala tudi v reprezentanci Jugoslavije, pa Peter Ozmeč, Tomo Podgoršek, Franc Mihelač, ki so še danes "stebri" ekipe. Kar precej časa so v ekipi nastopali še Franc Polajner, Franc Medvoz, Ivan Mlačnik, Janko Kokalj, Alojz Korbar in mnogi drugi. Današnja ekipa Samorastnika je pravzaprav reprezentanca Slovenije, saj poleg omenjenih domačinov v njej nastopajo še igralci iz drugih krajev, predvsem iz Kamnika in Ljubljane. Seveda si brez strokovnega dela ne bi mogli predstavljati tako naglega vzpona sedeče odbojke na Ravnah. Prvi trener ekipe je bil Damjan Pogorevcnik, za izjemen kakovosten napredek ekipe v zadnjih letih pa je najbolj zaslužen trener Adi Urmut.

SEDEČA ODBOJKA KOT ŠPORT ZA TELESNO PRIZADETE

Mnogi si boste evropsko prvenstvo na Ravnah seveda ogledali, zato je prav, da vas na kratko seznanimo z igro, ki ji pravimo sedeča odbojka. Telesna prizadetost se razumljivo pogosto odraža v omejitvah mobilnosti. Prav zato je, iz potrebe in želje, da bi omogočili igrati odbojko tudi telesno prizadetim, nastala sedeča odbojka. Dostopna je širokemu krogu telesno prizadetih, predvsem pa s svojo zasnovo ustreza tistim z okvarami nog in amputacijami, polimelitisom in lažjimi oblikami cerebralne paralize. Ta igra je danes najbolj razvita med invalidi na Nizozemskem, pri nas v Sloveniji pa jo organizirano igrajo od 1979 leta dalje.

V taktičnem pogledu sedeča odbojka, kot sorazmerno nova športna igra, v mnogočem pomena zamisli, ki so v normalni odbojki, igri z dolgo tradicijo, že preizkušene. Dodaja pa tiste specifične elemente, ki so pogojeni z igranjem sede. Tako so spremenjene dimenzije igrišča in višina mreže. Dolžina igrišča je 10 m, širina 6 m, srednja črta deli igrišče na dve polovici dimenzij 6 x 5 m. Višina mreže je za moške 1.15, za ženske pa 1.01 m. Napadalna črta je dva metra oddaljena od srednje črte.

Ekipa šteje šest igralcev, ki pa se morajo dosledno držati določenih pravil igre, ki so predpisana za sedečo odbojko. Tako mora, denimo, igralec pri udarcu na mreži ohraniti stik s podlago z delom trupa, pri servisu mora sedeti igralec za linijo igrišča, noge pa so lahko v igrišču, igralcu v napadalni coni je dovoljeno blokirati servis nasprotnika. Seveda je tih izjem, ki se razlikujejo od pravil mednarodne odbojcarske zveze, še več, našli smo le nekaj najpomembnejših.

Zadnje čase se vse bolj uveljavljajo tekmovanja, kjer nastopajo v ekipi tako telesno prizadeti, kot "zdravi" igralci. Izkušnje namreč kažejo, da je sedeča odbojka kot igra zasnovana tako, da "zdravi" igralci niso v nobeni prednosti pred telesno prizadetimi igralci.

Ivo Mlakar

S G P K O G R A D D R A V O G R A D

GRADBENO PODJETJE d.o.o.

S L O V E N J G R A D E C

IZVAJAMO VSE VRSTE VISOKIH IN NIZKIH GRADENJ, ADAPTACIJE, STROJNE INSTALACIJE, KLJUČAVNIČARSTVO, KLEPARSTVO IN KLIMA NAPRAVE.

QUS

ko-si

TUS - KOSI

podjetje za proizvodnjo netkanih tkanin

Stari trg 6a

62380 Slovenj Gradec

telefon: (0602) 42-659, n.c. 43-731

telex: 33450 YU KORAF

telefax: (0602) 43-795

DEJAVNOST

Razvijamo in izdelujemo vložne materiale za oblazinjeno pohištvo in vzmetnice na osnovi naravnih rastlinskih in živalskih vlaken. Prednost naših proizvodov je v tem, da so izdelani iz pretežno naravnih materialov, kar omogoča našim kupcem proizvodnjo visokokvalitetnih BIO programov. Proizvajamo tudi BIO izolacijske materiale, ki zagotavljajo zdravo bivalno okolje.

KOMPAS

Hoteli

Slovenj Gradec

62380 slovenj gradec

glavni trg 43

telefon uprava: 0602/41-208

telefon direktor: 0602/41-039

telefax: 0602/43-179

telefon hc: 0602/42-295

**KOMPAS HOTELI
SLOVENJ GRADEC**

*SE PRIPOREDČATO ZA OBISK
V SVOJIH POSLOVNIH ENOTAH*

*HOTEL KOMPAS
HOTEL POHORJE
GOSTILNA DOM
PIZZERIJA TURIST*

*IZBIRALI BOSTE LAHKO MED BOGATO
PONUDBO JEDI IN PIJAČ.*

TOVARNA MERIL

POSLOVNI INŽENIRING, d.o.o.
SLOVENJ GRADEC

Francetova 16

telefon: (0602) 341-231

Na novo odprta prodajalna v prostorih Tovarne meril in Poslovni inženiring (odprta v času od 7. - 15. ure)

Iz svojega obsežnega rednega programa nudimo:

– **galanterijski program** (kuhinske deske, kopalniške sete, pohištvene elemente, gozdarske mere, lesene metre in libele)

– **merilni program** (libele, metre, kotnike in precizna merila; pomična merila)

– **šolski in pisarniški domači in uvožen program** (trikoti, ravnila, tehnični svinčniki, kemični svinčniki, flumastri, keramični peni in kalkulatorji)

Iz dodatnega programa vam nudimo:

AKUSTIKO

– TV aparati, radio aparati, video rekorderji, tekstil in razni tehnični artikli

Kot posebno in po zelo ugodnih cenah nudimo **trenerke** (moške, ženske in otroške).

OBIŠČITE NAS, ZADOVOLJNI BOSTE!

KAMNOLOM BI V JAVORJU UGASNIL 10 KMETIJ???

Prednostno potrebo gospodarskega prestrukturiranja predstavlja za Slovenijo izgradnja prometne infrastrukture za povezavo z avstrijskim, madžarskim in južnonemškimi prostorom. V skupščini predlagana gradnja s kapitalom tujih koncesionarjev nam bo koristila le ob zaposlitvi slovenske gradbene ter ostale operative in uporabi domačih gradbenih materialov! Kritičnost stanja cest po Sloveniji pozna vsak voznik, zato za boljše razumevanje le nekaj konkretnih podatkov:

- od planiranih 600 km avtocest je zgrajenih le 187 km (30%),
- 487 km regionalnih cest (II. reda) je še vedno makadamskih,
- 34% magistralnih (I. reda) in 49% regionalnih cest nima zadostne širine cestišča,
- takoj bi morali obnoviti 14% voziščne konstrukcije na avtocestah, 20% na magistralnih in 23% na regionalnih cestah (dejansko letno obnovimo manj kot 4% cestišč), itd.

Tako le 14% regionalnih in 63% magistralnih cest omogoča varne hitrosti nad 60 km/h. Neupoštevanje tega dejstva je osnovni razlog prometnih nesreč. Na naših cestah divja "vojna", število mrtvih, ranjenih in materialna škoda letno ok. štiri krat presegajo davek, ki smo ga plačali v vojni za svojo samostojnost!

Primerna izolacija bivalnih in poslovnih objektov omogoča znižanje energetskih izgub za 300 do 400 kWh na m² letno. Pred zapiranjem jedrske elektrarne moramo nujno znižati energetske izgube, sicer bomo poleg objektov črne in barvne metalurgije zapirali tudi del energetske intenzivne predelovalne industrije. Onesnaževanje okolja s hrupom in izpušnimi plini se na dobrih cestah bistveno zniža, z izolacijo prihranjen premog, mazut in elektrika (pri

dosedanjih TE ~ TO) neposredno znižujejo količino dimnih plinov. Zato predstavlja proizvodnja silikatnih agregatov poleg industrijske tudi ekološko sanacijo gospodarstva!

Dve desetletji prizadevanj za samooskrbo Slovenije z eruptivnimi agregati za obrabne asfalte in mineralno volno s ponesrečenim odpiranjem kamnolomov Zagaj in Kamna Gorica nista rešili problema. Nadaljne raziskave so bile na osnovi tehnološko - ekonomskega vrednotenja ležišč in dveh republiških strokovnih posvetov omejene na štiri ležišča: Beblarica ob kamnolomu Kamna Gorica na Gorenjskem, Dolgi rob nad dolino Kamniške bistrice, Šebrelje na Idrijskem, in Javorje ob cesti Črna - Šentvid.

V zvezi z raziskavo diabaza Javorje se je v javnih medijih pojavila vrsta dezinformacij, zato sem 26. 2. 1992 KS Črna na Koroškem ponovno izrazil pripravljenost za obravnavo ležišča. Iz vabila predviden sestanek 15. povabljenih je vaška skupnost Javorje 23. 3. 1992 spremenila v gostilniški masovni sestanek prebivalcev. Lastnik zemljišča se take razprave ni hotel udeležiti, potencialni tuji investitor ni bil vabljen, s strani avtorja pripravljenih 13 strani gradiva niso dobili niti vabljeni. Temu primerna sta bila razprava in argumenti:

- Koroški gozdovi bodo sedaj umirali zaradi diabaza; - Zaradi kamnoloma bo v Javorju ogroženih in propadlo 6 (10) kmetij; - Cesta ne bo prenesla, da vsakih 25 minut pelje skozi Črno in po dolini po en tovornjak; - Zaradi kamnoloma bosta propadla turizem in načrtovano prestrukturiranje v tej smeri; - Kamnolom bo onesnaževal vodo; itd...

Povezavo šoštanjske termoelektrarne, žerjavske metalurgije in neomenjenih individualnih kurišč, ki so osnovni vzrok slabega

zraka in odmiranja gozdov s kamnolomom, lahko najdemo le v fantaziji in novinarski neodgovornosti. Kamnolomska proizvodnja grobih frakcij ne rabi zraka niti vode, zato ju tudi onesnaževati ne more. Kamen ni gnojevka, zaradi katere smo pred leti izgubili najmočnejše zajetje vodovoda Ravne in jih bomo v kratkem še nekaj.

Proizvodnja kamna ne more vplivati na poljedelski donos, živinorejski ali gozdarski prirast in s tem na standard kmetij. Za prvih 50 let obratovanja (2.5 mio m³) bi bilo potrebno ok. štiri ha slabega gozda, za naslednjih 50 let pa še dodatna dva ha. Povezava površine ležišča (6 kmetij), ki zadošča za ok. 1400 let odkopavanja s porabo kmetijskega prostora, je zato primer direktnega zavajanja javnosti. Lokacija ležišča v grapi iz zaselka Javorje ni vidna, od Črne pa je oddaljena šest km. Eventualni negativni vpliv kamnoloma na bodoči kmečki in spalno - potovalni turizem v edinem hotelu je bil tako bistveno precenjen. Glede na širši bivalni standard in investicijsko sposobnost bo kmečki turizem možnost le za redke kmetije.

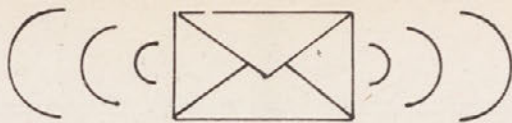
Dodatnih 200 ton dnevne obremenitve na v glavnem rekonstruirani cesti št. 342 skozi Črno in dalje po dolini ne pomeni sesutja prometnega režima. Če samo število izpadlih avtobusnih linij iz zadnjih let je večje od 10 do 15 prevozov dnevno, kje sta še znižana proizvodnja Rudnika in Železarne. Drugačnja pa je zadeva s prevozom na Šentvid proti AB Pirešica. Ta odsek regionalne ceste je takoj propadel, da je postal praktično neprevozen. Obnovitev tega odseka ceste je predpogoj obratovanja kamnoloma, gornjemu koncu Mežiške doline je cesta razvojno nujno potrebna! Iz dopisa ministrstva za promet in zveze št. 351/2-92 sledi, da zanj v celoti ni naročene niti lokacijske dokumentacije, kje so šele projekti in denar

za gradnjo. Ob upoštevanju dosedanje "gradnje" nam lahko sicer namesto ceste ostane le obljuba predsednika IS o njeni gradnji na drugih osnovah.

Predpogoj uspešnega reševanja problemov je celovito in objektivno informiranje! Zato bi vsaj od domačega novinarja pričakovali upoštevanje stanovskega kodeksa, uporabo pomembnih izvornih informacij in konstruktivno pisanje na način, skladen problemu. Ob še neplačanem raziskovalnem delu mu bom zato hvaležen, če namesto izmišljotin o "kupčevanju na tuj račun", "prodajanju ugotovitev za trdne marke", "zašuštelih šilingih", itd, posreduje podatke, kje te marke in šilingi so, koliko jih je in kako do njih priti (priznam mu tudi najdenino). Z diabazom, ki ga je od Koprivne do Velunje, bi lahko na enak način obogatelo še mnogo vaščanov. Naj verjame, kdor more!

Način reševanja, kot si ga je privoščil svet vaše skupnosti, si po našem mnenju ne sme občinska uprava! Zagotovila, da Izvršni svet mimo soglasja krajanov ne bo naredil nič, postavljajo predsednika IS in sekretarja za gospodarstvo v zelo čudno luč. Kako lahko pozabita, da smo vsaj na papirju postali pravna država, kjer je tudi investicijsko odločanje predmet strokovne presoje v upravnem postopku. Saj je celo IS Sob Ravne 10. 12. 1991 na svoji 35. seji sklenil, da morajo o vprašanju kamnoloma odločiti strokovnjaki in sicer predvsem s področja varstva okolja. Od kod pravica, da se mimo lastnih sklepov celo pred zaprosenim lokacijskim ogledom, zahtevami, pogoji in (ne)soglasji udeležencev odrečeta uzakonjenemu postopku?

Ob stanju družbenega razvoja, ko je tudi slovenski delavec bistveno bolj izkoriščen kot v Evropi (slabše plačan), si lahko žal tudi varstva okolja privoščimo le toliko, kot smo ga sposobni plačati. Pridobivanju naravnih bogastev (premog, ruđe,

nekovine, gradbeni materiali) in s tem povezanimi posegi v naravo se v Sloveniji še dolgo ne bomo mogli odpovedati. Z novo zakonodajo, ekološkim davkom - rento, predvsem pa okolju prijaznejšo tehnologijo smo dolžni posledice rudarjenja na naravo zmanjševati in ob koncu tudi

samirati. Gospodarno pridobivanje surovin je možno le tam, kjer so v naravi dane zadostne zaloge in ustrezna kvaliteta, v nasprotju z drugimi investicijami je lokacije tu izbrala narava!

Ko davki domicilnih podjetij bodoče občine Črna ne bodo

pogojevali le njenega delovanja, ampak omejili tudi materialne možnosti zadovoljevanja potreb krajanov; se bo zaradi lastnega interesa način obravnavanja razvojno - investicijskih ponudb sigurno spremenil. To tudi v primerih, če bo v ponudbi šlo le za 12 (50) delovnih

mest in 1.5 (3.0) mio DEM vlaganj v gradbeno - rudarsko podjetje; nova delovna mesta potrebujejo naši otroci že danes. Upajmo le, da bo takrat potencialnim investitorjem za naš konec ostalo še kaj interesa in prostega kapitala.

Hugo Polajner

TUDI NAM NI VSEENO!

Državljeni Slovenije si svojega mesta in razvoja v Evropski skupnosti ne moremo zagotoviti na drugačen način in z drugačnimi sredstvi, kot to počnejo razviti narodi v Evropi. S takšnimi delavskimi plačami, delavskimi pravicami, s tako brezposelnostjo in s takšno ekonomsko ter socialno varnostjo, nam bo v Evropi trda predla. V Evropo lahko stopimo z razvojem podjetništva, ne pa z divjo in politično privatizacijo ter krajo in s takšnim načinom vračanja premoženja. Prav tako ne moremo stopiti vanjo tudi tako, da razvijemo kapitalizem, ki ga nikjer več ni. In ne s tako demokracijo, ki jo meri vsak s svojim metrom in ne s takimi strankami in poslanci, ki v borbi za oblast in svoje koristi pozabijo na volilce in državo. Ne s takim socialpartnerstvom med sindikati, delodajalci in vlado, ko se kolektivna pogodba izrodi v svoje nasprotje in ko bi ob delovnopравни in socialni zakonodaji potrebovali še zakon o zaščiti delavcev; da o delovnih, socialnih sodiščih in delovnih inšpektorjih sploh ne govorimo.

V takšnih odnosih je težko graditi sodelovanje, medsebojno zaupanje in spoštovanje. Vse to pa je mladi državi Sloveniji še kako potrebno. Vedeti moramo, da druge poti ni, oziroma so, a žal vodijo drugam. Zato razdeliti Slovence na dva ideološko nasprotna tabora ni dobro, še manj pa koristno za tako majhen in ogrožen narod, kot Slovenci smo.

Stara vlada se prav gotovo ne more postavljati z gospodarskimi in socialnimi dosežki, kaj šele z odpiranjem perspektive. Za Zvezo svobodnih sindikatov Slovenije je pravzaprav vseeno ali je na čelu vlade Lojze ali Janez: ko bo šlo za socialna in ekonomska vprašanja

delavstva torej tudi našega članstva, ji vnaprej sporočamo, da smo svobodni sindikati izvenparlamentarna delavska opozicija in da ji bomo pri teh vprašanih gledali pod prste. Če pa bo potrebno, jo bomo tudi udarili po prstih! Naš program in delo je in bo nenehna borba za delavske pravice. Zelo priporočljivo bi bilo, da se nova vlada ne bi vmešavala v boj med konkurenco dela in kapitala, oziroma v sklepanje kolektivnih pogodb. Edini, ki imajo pravico sklepati takšne pogodbe, so delodajalci in sindikat v imenu delojemalcev. V demokratičnih družbah takšnemu vmešavanju vlade pravijo izpodkopavanje demokracije. Ker pri nas ni vzpostavljena enakost v boju med delom in kapitalom, vsak poseg vlade na to področje slabi eno ali drugo stran, kot po pravilu pa najbolj sindikat.

Nas ne zanimajo strankarski sporazumi o delitvi stolčkov po načelu DAJ - DAM. Zelo pa nas zanima: razvojno socialni program, lastninska zakonodaja in lastninenje, makroekonomska politika in podjetniško gospodarjenje, zakon o soodločanju delavcev v podjetjih in zavodih, socialpartnerstvo in kolektivne pogodbe, zaposlenost in delovna mesta, delovnopravna in socialna zakonodaja, javna poraba, razbremenitev gospodarstva, davčna politika, zanima nas pravna varnost delavcev.

Sindikati so v demokratičnih družbah vedno slaba vest oblasti in strankam. In našo oblast mora peči vest! Sreča v nesreči pa je, da namreč ni politika take ali drugačne barve, ki bi se bolj bal česa drugega, kot pa izgube oblasti. Politične oblasti in vlade v demokratičnih družbah se povsod po svetu še kako zavedajo, da jim

lahko dajo največjo nezaupnico prav delaveci na volitvah. Zato se bo lahko vsaki protidelavski oblasti to zgodilo tudi pri nas.

Najmanj, kar zdaj naš delavec oziroma delavstvo, ki živi predvsem od svojega dela, pričakuje od nove vlade je, da bodo tudi ob nastajanju novih odnosov v družbi imeli delo in da bodo lahko z delom zagotavljali sebi in svojim človeka

vredno in varno življenje.

Vedno je na koncu vseh sprememb najtežje posledice nosil in občutil delavec: to naše vlade ter poslanci v parlamentu dobro vedo. In vedno se mu je povračilo obljubljalo v neki prihodnosti: tu ali na onem svetu. Sicer pa Janez in ministri: korajža velja!

Rajko Lesjak
Sekretar ZSSS

REPUBLIKA SLOVENIJA MINISTRSTVO ZA DELO REPUBLIŠKI ZAVOD ZA ZAPOSLOVANJE

Ljubljana, Glinška 12

objava

"PROGRAM SUBVENCIONIRANJA NOVIH DELOVNIH MEST ZA INVALIDE"

Republiški zavod za zaposlovanje bo za vsako novo delovno mesto, na katerem bo delodajalec zaposlil brezposelnega invalida, zagotovil nepovratna sredstva v višini 250.000,00 SLT.

POGOJI OBJAVE:

1. Kandidirajo lahko fizične in pravne osebe, ki bodo na območju Republike Slovenije zagotovile zaposlitev brezposelnim invalidom, prijavljenim na Republiškem zavodu za zaposlovanje.
2. Obravnavani bodo le novi programi ali širitve obstoječe dejavnosti, ki zagotavljajo nova delovna mesta.
3. Nova delovna mesta morajo zagotavljati zaposlitev za nedoločen čas.
4. Za invalida se štejejo tisti, ki imajo ustrezno upravno odločbo o statusu invalidnosti.
5. Sredstva, odobrena po tem programu, izključujejo možnost koriščenja sredstev iz drugih programov aktivne politike zaposlovanja.
6. O dodelitvi sredstev bo v skladu z določili te objave in sprejetim poslovníkom odločal odbor pri Republiškem zavodu za zaposlovanje.

NAVODILA ZA KANDIDIRANJE

1. Prijava mora vsebovati:
 - izpolnjen obrazec RZZ-INV-1/92, ki ga zainteresenti dobijo na vsaki Enoti Republiškega zavoda za zaposlovanje,
 - predstavitev obstoječe dejavnosti,
 - dokumentacijo o novem programu in opis novih delovnih mest, ki jih bo novi program zagotavljal (zahtevana stopnja izobrazbe in poklic, posebna znanja, veščine, zahteve...)
2. Prijavo za natečaj je treba poslati na pristojno Enoto Republiškega zavoda za zaposlovanje.
3. Dodatne informacije dobijo vsi zainteresirani pri Enotah Republiškega zavoda za zaposlovanje.

REPUBLIŠKI ZAVOD ZA ZAPOSLOVANJE

mali oglasi

Prodaj GS Super, l. 1989, generalno obnovljena karoserija. Cena zelo ugodna. Tel: 0602-64-465.

Zaradi selitve prodaj stanovanjsko opremo. Tel: 23-789.

Mamica s šoloobveznim otrokom išče sobo ali garsonjero v Sl. Gradcu. Tel: 41-888.

Prodaj COMMODORE 64 z veliko opreme, dve ROGOVI kolesi na 5 in 10 prestav. Tel: 23-153.

Prodaj FIAT - 750 letnik 1979, v dobrem stanju. Cena 15.000,00 SLT. Tel: 21-355.

Poceni prodaj dvosobno stanovanje na Ravnah. ŠIFRA: 56m².

KRIŽANKA

Čistilni servis PRIMOŽ PUŠNIK

Pot ob Homšnici, SLOVENJ GRADEC

Čistimo vse talne obloge: preproge, tapisone, itisone, vinas, kamen..., ter jih zaščitimo s kvalitetnimi premazi.

Čistimo tudi stekla, strešne kupole, sedežne garniture ter drugo stanovanjsko opremo.

Čiščenje z ekološkimi čistili DIAMOND.

Pokličite nas na tel.: 41-731.

Z DIAMONDOM do zdravja!

Naročilnica

Naročam časopis PREPIH

Ime in priimek _____

Kraj in poštna št. _____

Naslov _____

Podpis _____

Naročilnica velja za leto 1992 in do preklica.

Naročilnico pošljite na naslov:
Uredništvo Prepiha,
62390 Ravne na Koroškem,
Čečovje 5.

Naročnino bomo obračunavali
tri mesečno vnaprej.

SESTAVIL F. NOVAK	VELIKO SITO	IME PISATE- LJA BOHORICA	DUŠEVNA MOTNJA	MELODIJE	ČETRTI RIMSKI KRALJ	PAPEŽEVA KRONA	ORIS (SRBO- HRV.)	KEMUSKI SIMBOL ZA RADU
GRELNİK OGREVALNIK								
STANE ŠKODLAR								
								HOMER- JEV EP
TIP CITRO- ENOVEGA AVTO- MOBILA				IVAN CANKAR	OZKI DELI KOPNEGA KRINKA			
MURSKA SOBOTA	ODDAJA- NJE, RAZPOŠI- LJANJE	PESNIŠKI VERZ IZDELOVAL ZEBLJEV					LITER MESTO NA S. URALA	
						RIMSKA 6 MESTO V Z ROMUNJI		
"PREPIH"	GREGA GRILC MESTO NA Z. ZDA	OBLIKA GLAGOLA GREM	KRMILO (ITAL.)	LETNI GOZDNI POSEK	BELI ŠPORT	SLOV. PISA- TELJ. JOZE ANTON VODNIK	ZENONOVA FILOZ. SOLA IGRALEC	
LETNI ZNESEK, LETNINA						IVO BRNČIČ	SOZVOČJE IVAN ALBREHT	
SVOJITEV						UPODABLJ. UMETNICA ZNAČ. PRED- STAVNIK		
MESTO V CADU						OTJOK BLIZU SIBENIKA KEM. SIM- BOL ZA LITL	MARINA URBANC ROK ARIH	ANDREJ KOKOT
		REDKO Ž IME AVTOM. OZ SPANIJE					NAPAKE (LAT.)	
SMUČAR. SREDIŠČE NAD KOTLJAMI				GOJITELJ ŠIP			SAMEC PERNATE ZVALI	

Racionalles

d.o.o. SLOVENJ GRADEC

VEDNO NAJCENEJE

- OKNA - POLKNA - ROLETE
- VRATA FURNIRANA
- GARAŽNA IN VHODNA VRATA
- FURNIRANE STENSKÉ OBLOGE
- PARKETI VSEH VRST
- LADIJSKI POD IN MASIVNE OBLOGE
- OSTREŠJA VSEH VRST
- TEGOLA »CANADESE« IN »BRAMAC«
- VSE VRSTE REZANEGA LESA

**ZA
GRADITELJE**

**ZA
GRADITELJE**

ČE SE DOBRO KUPI, JE ŽIVLJENJE LEPŠE!

KLIČITE - PRIDITE - ODPELJITE

INFORMACIJE: TEL. 0602 41-160, 41-941, FAX. 41-063

KER ŽIVLJENJE POTREBUJE VARNOST

Zavarovalnica Triglav

POSLOVNA ENOTA
KOROŠKA

Slovenj Gradec
Voranečev trg 2
Tel.: (0602) 41-842,
41-843

PREDSTAVNIŠTVI:

Ravne na Kor.: 23-759
Radlje ob Dravi: 73-025

RENAULT

AS AVTOSERVIS

ZASTAVA

ŠKODA

Volkswagen Group

Oficiální sponsor
XXV. letních olympijských her

SLOVENJ GRADEC p.o.

KIDRIČEVA 4, 62380 SLOVENJ GRADEC
TEL.: 0602/41-002, 41-491, FAX.: 41-489

- Prodaja vozil iz programa renault in škoda
- Prodaja rezervnih delov za renault, škodo in zastavo
- Garancijska popravila za renault, škodo in zastavo
- Tehnične preglede, registracijo vseh motornih vozil
- ter izdajo in montažo novih registrskih tablic
- Avtokleparska, ličarska dela in antikorozivna zaščita za vsa motorna vozila

POPUST!

VAM NUDI:

**PRI NAKUPU VOZIL IZ PROGRAMA
RENAULT, KOLIČINE OMEJENE**

PREPIH

Od javnosti odvisen časopis.

Izdaja ČZP »VORANC« d.o.o. Ravne na Koroškem. Direktor: Niko R. Kolar.

Glavni in odgovorni urednik Vojko Močnik. Računalniško oblikovanje Toni Pogorevčnik.

Naslov uredništva : Ravne na Koroškem, Čečovje 5, tel. št.: (0602) 22-999.

Tiska Grafika Prevalje. Na osnovi mnenja Republiškega sekretariata za infomiranje št. 23/105-92 šteje časopis med proizvode iz 13. točke tarifne številke 3, za katere se plačuje davek od prometa proizvodov po stopnji 5%.

Nenaročenih tekstov in fotografij ne vračamo.

**Kovinska posoda vrhunske kvalitete:
plemenito jeklo,
večno lep design in popolna funkcionalnost,
trajnost izdelkov.**

Z E P T E R

- posoda za kuhanje
- garniture za napitke
- garniture za desert
- jedilni pribori
- porcelan
- masažni aparati
- električni kamini
- profesionalna kuharska oprema za gostinstvo

Z E P T E R

KUHAJTE ZDRAVO ZA ZDRAVO ŽIVLJENJE.

Z E P T E R

Celovit program za evropsko kulturo prehranjevanja.

**ZEPTER SLOVENICA, d.o.o.
SLOVENJ GRADEC**

Gospodsvetska c. 4
tel. 0602-43-901, 0602-43-902
fax. 0602-43-900